

ΘΕΟΣΟΦΙΑ ΕΣΩΤΕΡΗ ΣΟΦΙΑ

Περιεχόμενα

Εισαγωγικές Σημειώσεις

Συντμήσεις Πηγών

Η αναγέννηση του αρχαίου Πνευματισμού

Τι είναι η Θεοσοφία;

- Είναι επιστήμη;
- Είναι θρησκεία;
- Είναι πνευματισμός;
- Είναι φιλοσοφία;

Από μεταφυσική άποψη, η Θεοσοφία είναι η συσσωρευμένη μαρτυρία και σοφία όλων των αιώνων

Από ηθική άποψη, η Θεοσοφία είναι η θεία αγάπη για την ανθρωπότητα και στην σκέψη και την πράξη

Προειδοποιήσεις προς τους ερευνητές της Θεοσοφίας

Θεοσοφία: πτυχές, επιθετικοί προσδιορισμοί και συνώνυμα

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Το παρόν είναι μια ανθολόγηση αποσπασμάτων έργων της Ε. Π. Μπλαβάτσκι, η οποία υπήρξε ιδρύτρια και κύριος εκφραστής του σύγχρονου Θεοσοφικού Κινήματος, απαστράπτουσα φυσιογνομία της εποχής μας, αναγνωρισμένη φιλόσοφος, μυστικίστρια και ακαταπόνητη λειτουργός της ανθρωπότητας. Η ανθολόγηση αυτή αποτελεί μια προσφορά σε όσους, έχοντας αντιληφθεί ότι το να ζει κανείς για τους άλλους είναι η μόνη ζωή που αξίζει, επιζητούν να κατανοήσουν την Αλήθεια των αληθειών μελετώντας, αφομοιώνοντας και εφαρμόζοντας τα χρυσά διδάγματα της Θεοσοφίας στην καθημερινή ζωή.

Αυτή η εργασία ξεκίνησε το 1996 ως σημειώσεις μελέτης της «Μυστικής Δοξασίας» και κοινοποιήθηκε σε συντρόφους Θεοσόφους στην Αγγλία και την Αμερική το επόμενο έτος. Το 2000 δημοσιεύτηκε από τον Θεοσοφικό Εκδοτικό Οίκο στην Αγγλία με τίτλο «Θεοσοφία: Η Αποκάλυψη της Αλήθειας». Το 2006 πήρε την παρούσα μορφή και δόθηκε στο ευρύ κοινό υπό την αιγίδα του : <http://www.theosophy.gr>

Θεοσοφία

Ο ελληνικός όρος «*Θεοσοφία*» που, ετυμολογικά, σημαίνει θεία, υπεράνθρωπη γνώση ή σοφία, έχει αποδοθεί στα αγγλικά ως “*Theosophy*”. Η διαστρέβλωση των ξένων λέξεων δεν είναι καινούριο φαινόμενο. Οι αρχαίοι Έλληνες συνήθιζαν να παραποιούν πανάρχαιες ονομασίες¹, ακριβώς όπως κάνουν και οι σύγχρονοι λαοί, μη λαμβάνοντας υπόψη το ρητό των Χαλδαίων:

«Ποτέ μην αλλάζεις τα βαρβαρικά Ονόματα
Γιατί σε κάθε Έθνος υπάρχουν Ονόματα δοσμένα από τον Θεό
Που έχουν μια ανείπωτη δύναμη στις {Ιερές} Τελετές»²

Αντίθετα με την κοινή πεποίθηση, τότε και τώρα, «*τα βαρβαρικά ονόματα εθεωρούντο ότι εμπειρείχαν δραστηριότητα και ιερότητα και ήταν ανίερο να τα αλλάξει κανείς*»³, όπως σημειώνει ο GRS Mead. Ωστόσο, σε αυτή τη συλλογή κειμένων δεν επιβάλλουμε καμία ορθογραφία παρά μόνο στον τίτλο και το διάγραμμα όπου δίνουμε τη σωστή μεταγραφή του όρου “*Theosophy*”.

Σύνταξη και Τυπογραφικά στοιχεία

Οι τίτλοι που είναι γραμμένοι με έντονους χαρακτήρες έχουν σκοπό να λειτουργήσουν σαν υπότιτλοι και να επισημάνουν τα σημαντικότερα σημεία της συλλογής, αν διαβαστούν ο ένας μετά τον άλλο. Επειδή δεν αφαιρούν από τη δύναμη και την ακεραιότητα των κύριων πηγών μπορούν να παραληφθούν τελείως.

Η κοινή στη Βόρειο Αμερική χρήση των διπλών εισαγωγικών και της στίξης υιοθετήθηκε σε όλο το κείμενο: κόμμα και τελεία τοποθετήθηκαν μέσα σε εισαγωγικά. Άνω και κάτω τελείες καθώς και άνω τελείες εκτός. Επειδή κάθε μεμονωμένη πρόταση (τεχνικά) αποτελεί μια περικοπή, τέτοια σημεία απαλείφθηκαν – εκτός αν το απόσπασμα αποτελούσε το ίδιο περικοπή και ήταν εντός εισαγωγικών.

¹ Βλ. «Απαντα Μπλαβάτσκι», ΙΧ, σ.271., «Σπηλιές και Ζούγκλες του Ινδουιστάν», σ. 609, υποσημ.&615

² «Οι Χρησμοί του Ζωροάστρη» Συλλογή του Φρανγκίσκου Πατρίκιους σ.36.-
Στάνλεϋ Τ. «Οι Χαλδαϊκοί Χρησμοί του Ζωροάστρη και των Πιστών του». (Ποιήματα σε Ελληνική, Λατινική και Αγγλική μετάφραση). Λονδίνο: Έκδοση για τον Τόμας Ντίνγκ, 1661. (<http://esotercarchives.com/oracle/oraclesj.htm>]

³ Mead GRS, «Σίμων ο Μάγος: Πραγματεία για τον Ιδρυτή του Σιμωνισμού βάσει των Αρχαίων Πηγών και Επανεκτίμηση της Φιλοσοφίας και διδασκαλίας του, Λονδίνο, 1892, σ.60

Διάγραμμα

Από το διάγραμμα του τέλους παραλείφθηκαν οι παραπομπές για να αποφύγουμε τη συσσώρευση στοιχείων. Ωστόσο, κάθε πτυχή, επιθετικός προσδιορισμός και συνώνυμο της λέξης «*Θεοσοφία*» μπορεί εύκολα να εντοπισθεί στον **Πίνακα Περιεχομένων των «Απάντων της Ε. Π. Μπλαβάτσκι»**, (Τόμ. XV).

Η αναζήτηση των αποσπασμάτων στις αρχικές πηγές τους, έτσι ώστε να μελετηθούν πλήρως μαζί με τα συμφραζόμενά τους, θα αποζημιώσει την επίπονη μελέτη προσφέροντας μια βαθύτερη εκτίμηση της γνήσιας μεγαλοσύνης της ιερότερης γραμματείας της ανθρωπότητας.

X.A. Μπαρτζώκας
philaletheians@yahoo.com.co.uk

Συνομεικτές Παραπομπές

Εντός του κειμένου καθώς επίσης και στο κάτω μέρος κάθε σελίδας αναγράφονται πηγές και σχόλια. Τα σχόλια του υπεύθυνου της συλλογής εσωκλείονται σε [αγκύλες] και, εκτός αν υπάρχει διαφορετική επισήμανση, βασίζονται στο βιβλίο της Ε. Π. Μπλαβάτσκι «*Κλειδί της Θεοσοφίας*» (1889), στο «*Θεοσοφικό Λεξικό*» (1892) και στο “*Chambers*” (Βρετανικό Λεξικό) (1998).

Συχνά αναφερόμενα βιβλία έχουν συντομογραφηθεί και εμφανίζονται κατωτέρω με έντονους χαρακτήρες.

Ε. Π. Μπλαβάτσκι «**Κλειδί της Θεοσοφίας**».

(Μη συντομογραφημένο, κατά λέξη ανατύπωση του πρωτοτύπου, έκδοσης 1889, κ.λ.π), Πασαντένα: Theosophical University Press, 1987.

Ε. Π. Μπλαβάτσκι «**Θεοσοφικό Λεξικό**» [1^η έκδοση, 1892]. Λος Άντζελες, Εταιρεία της Θεοσοφίας, 1973.

Ντε Ζίρκοφ Β (Comp) «**Άπαντα Μπλαβάτσκι**»

[Μη αριθμημένη σειρά]: «**Μυστική Δοξασία**» [1^η έκδοση, 1888], Έβδομη (Αντύαρ), έκδ. 1979 (3 τόμοι), Μαντράς, Θεοσοφικός Εκδοτικός Οίκος, 1987.

Ντε Ζίρκοφ Β (Comp) «**Άπαντα Μπλαβάτσκι**»

[Μη αριθμημένη σειρά]: 1966-1988. Γουίτον: Θεοσοφικός Εκδοτικός Οίκος με Πίνακα Περιεχομένων, Τόμ. XV, 1991. Τόμ. 1: 1^η έκδ. [1950;] 1966, 2^η έκδ. 1977, 3^η έκδ. 1988. Τόμ. 2: 1^η έκδ. 1967. Τόμ. 3: 1^η έκδ. 1982. Τόμ. 4: 1^η έκδ. 1960. Τόμ. 5: 1^η έκδ. 1950. Τόμ. 6: 1^η έκδ. 1954, 2^η 1975. Τόμ. 7: 1^η έκδ. 1959, 2^η έκδ. 1975. Τόμ. 8: 1^η έκδ. 1960. Τόμ. 9: 1^η έκδ. 1962, 2^η έκδ. 1974. Τόμ. 10: 1^η έκδ. 1964, 2^η έκδ. 1974. Τόμ. 11: 1^η έκδ. 1973. Τόμ. 12: 1^η έκδ. 1980. Τόμ. 13: 1^η έκδ. 1982. Τόμ. 14: 1^η έκδ. 1985. Τόμ. 15: 1^η έκδ. 1985.

Οι τόμοι 1-4 είναι αναθεωρημένες εκδόσεις των αρχικά δημοσιευμένων κατά την περίοδο 1933-36 (Ράιντερ, Λονδίνο) με τίτλο: «**Άπαντα Μπλαβάτσκι**», τόμοι 2-4, 9 και 11, φέρουν ένδειξη: Γουίτον III, Θεοσοφικός Εκδοτικός Οίκος. Τόμος 5: Φιλοσοφική Εκδοτική Εταιρεία του Λος Άντζελες. Τόμ. 6: Λος Άντζελες, Ίδρυμα Εκδόσεων των Απάντων Μπλαβάτσκι. Όλοι οι τόμοι περιλαμβάνουν βιβλιογραφία.

Η Αναγέννηση του Αρχαίου Πνευματισμού

Η Θεοσοφία είναι η αρχαία Σοφία- Θρησκεία,

..... είναι η εσωτερική διδασκαλία που ήταν γνωστή στα αρχαία έθνη τα οποία είχαν αναπτύξει πολιτισμό. Όλα τα αρχαία κείμενα μας παρουσιάζουν αυτή τη «Σοφία» ως απορροή¹ της Θείας Αρχής. Η απόλυτη κατανόησή της συμβολίζεται σε ονόματα μορφών όπως ο Βούδας των Ινδών, ο Νέμπο των Βαβυλωνίων, ο Θωτ της Μέμφιδας, ο Ερμής των Ελλήνων. Επίσης, φανερώνεται στις ονομασίες² ορισμένων θεοτήτων – Μήτις, Neitha, Αθηνά, Γνωστική Σοφία και τελικά – στις Βέδες από το ρήμα «οίδα» (γνωρίζω). Σε αυτό τον ονοματικό προσδιορισμό, όλοι οι αρχαίοι φιλόσοφοι της Ανατολής και της Δύσης, οι Ιεροφάντες³ της αρχαίας Αιγύπτου, οι Ρίσις⁴ των Αριαβάρτα, οι Θεοδιδάκτοι⁵ της Ελλάδας, συμπεριλάμβαναν το σύνολο της γνώσης των απόκρυφων και ουσιαστικά θείων πραγμάτων. Τα Μερκαβάχ⁶ των Εβραίων Ραβίνων, η μη θρησκευτική και λαϊκή σειρά, προσδιορίστηκαν έτσι σαν το όχημα μόνο, το εξωτερικό περίβλημα που εμπεριείχε την ανώτερη εσώτερη γνώση. Οι Μάγοι⁷ του Ζωροάστρη διδάχτηκαν και μύηθηκαν σε σπήλαια και σε μυστικούς τόπους της Βακτηρίας. Οι Αιγύπτιοι και οι Έλληνες ιεροφάντες διεξήγαγαν τις απόρρητες ή μυστικές συνομιλίες τους κατά τη διάρκεια των οποίων ο Μύστης γινόταν Επόπτης – ένας Προφήτης.⁸

Όπως διδάχτηκε από διδασκάλους, σοφούς, μάγους, ιεροφάντες, προφήτες και φιλοσόφους στους Εκλεκτούς, χωρίς να καλύπτεται με σύμβολα.

Με τον όρο αυτό (φιλοσοφία), τόσο ευγενή και τόσο σαφή, όλοι οι διδάσκαλοι της αρχαιότητας προσδιόριζαν το σύνολο της ανθρώπινης και θείας γνώσης. Οι σοφοί και οι Βραχμάνοι της Ινδίας, οι μάγοι της Χαλδαίας και της Περσίας, οι ιεροφάντες της Αιγύπτου και της Αραβίας, οι προφήτες των Ιουδαίων και του Ισραήλ, όπως και οι φιλόσοφοι της Ελλάδας και της Ρώμης, κατατάσσουν πάντοτε αυτή την ιδιαίτερη επιστήμη σε δύο κατηγορίες – την εσωτερική, ή αληθινή και την εξωτερική, η οποία καλύπτεται με σύμβολα.⁹

¹ [Ροή από μια πηγή. Το σύμπαν θεωρείται ως εκπηγάζον από την ουσία του Θεού. Λατιν.]

² [Καθορισμός ονομασίας: ειδικά κάποιο «όνομα» που αποδίδεται σε ένα συγκεκριμένο πρόσωπο. Λατιν.]

³ [Κάποιος που δείχνει ή αποκαλύπτει ιερά πράγματα, ιερέας, ερμηνευτής. Ελλην.]

⁴ [Ένας αντέπτ, σοφός, ποιητής. Στην εσωτερική γλώσσα οι ανώτατοι Αντέπτ είναι οι «τέκτονες» του σύμπαντος, ονομαζόμενοι Ντυάν Τσοχάν, Ντέβας ή Θεοί. Σανσκριτ.]

⁵ [Που έχουν διδαχτεί από τον Θεό. Χρησιμοποιείται για πρόσωπα, για εμπνευσμένους προφήτες, για ψυχές που έχουν λάβει φώτιση από τη Χριστιανική πίστη. Ελλην.]

⁶ [Όχημα. Οι Καμπαλιστές θεωρούν ότι το Υπέρτατο, έχοντας εγκαταστήσει τα δέκα σεφίροθ, τα χρησιμοποιούσε σαν όχημα ή θρόνο δόξας με το οποίο κατέρχεται στις ψυχές των ανθρώπων. Εβρ.]

⁷ [Πληθυντικός της λέξης “magus” (μάγος). Αρχαίοι κληρονομικοί ιερείς και αντέπτ στην Περσία και αλλού. Η λέξη ετυμολογείται από το «μάχα», μεγάλος, που αργότερα έγινε «μογκ» ή «μαγκ», ένας ιερέας στη γλώσσα Πεχλεβί. Ο Πορφύριος τους περιγράφει σαν «μορφωμένους άνδρες που έργο τους ανάμεσα στους Πέρσες είναι να υπηρετούν τη Θεότητα». Λατιν.]

⁸ «Άπαντα Μπλαβάτσκι» (ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ;) ΙΙ, σσ. 89-90

⁹ «Άπαντα Μπλαβάτσκι» (Ο ΦΑΡΟΣ ΤΟΥ ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΙΙ) ΧΙ σελ. 256

Πνευματική Γνώση που θεμελιώνεται λογικά και επιβεβαιώνεται με προσωπική εμπειρία από αμνημονεύτων χρόνων.

(Είναι)...η αδιάκοπη καταγραφή που καλύπτει χιλιάδες γενεών Προφητών μέσα από τις εμπειρίες των οποίων δοκιμάστηκαν και επαληθεύτηκαν οι παραδόσεις που η μια φυλή μεταβίβασε προφορικά στην άλλη, των διδασκαλιών ανώτερων και εξελεγμένων όντων, που επόπτευαν την παιδική ηλικία της Ανθρωπότητας...επί πολλούς αιώνες... «Σοφοί άνθρωποι»...που διασώθηκαν από τον τελευταίο κατακλυσμό και τη μετατόπιση των ηπείρων, που είχαν ζήσει, *μαθαίνοντας, όχι διδάσκοντας*ελέγχοντας, εξετάζοντας και επαληθεύοντας τις αρχαίες παραδόσεις σε κάθε τομέα της φύσης μέσα από το ανεξάρτητο όραμα μεγάλων Αντέπτ. Κανένα όραμα κάποιου αντέπτ δεν γινόταν αποδεκτό μέχρις ότου ελεγχθεί και επιβεβαιωθεί από τα οράματα άλλων Αντέπτ δια μέσου αιώνων εμπειρίας¹ ...- που είχαν έτσι αποκτηθεί ώστε να ισχύουν ως ανεξάρτητες μαρτυρίες.

Υπήρχαν Θεόσοφοι προ της Χριστιανικής εποχής αν και οι Χριστιανοί συγγραφείς τοποθετούν την ανάπτυξη του Εκλεκτικού θεοσοφικού συστήματος στις αρχές του 3^{ου} αι. της εποχής τους.²

Ο Διογένης Λαέρτιος ανάγει την Θεοσοφία σε εποχή που προηγείται της δυναστείας των Πτολεμαίων

..... και ονομάζει ως ιδρυτή της έναν Αιγύπτιο Ιεροφάντη ονομαζόμενο Ποτ-Αμών. Το όνομα είναι Κοπτικό και δηλώνει ιερέα αφοσιωμένο στον Άμμωνα, τον θεό της Σοφίας.³

Αλλά στην πραγματικότητα είναι πολύ αρχαιότερη : Είναι η ρίζα της Αρχαϊκής Σοφίας

Η Θεοσοφία είναι το συνώνυμο της Γκνάνα-Βίντνα και της Μπράχμα Βίντνα⁴ των Ινδουιστών και με το Τζιάν των πέραν των Ιμαλαϊών Αντέπτ, της επιστήμης των πραγματικών Ράτζα Γιόγκι, που είναι πολύ πιο προσιτή από όσο νομίζει κανείς. Αυτή η επιστήμη έχει πολλές σχολές στην Ανατολή, αλλά τα παρακλάδια της είναι πολύ περισσότερα και το καθένα τελικά διαχωρίζεται από τον πατρικό μίσχο – την Αρχαϊκή Σοφία – και τροποποιεί τη μορφή του.⁵

Άκμασε εκ νέου κατά τον 3^ο αι. μ. Χ. χάρη στον Αμμώνιο Σακκά, τον Αλεξανδρινό Σωκράτη του Νεοπλατωνισμού, δάσκαλο του Πλωτίνου, ιδρυτή του Εκλεκτικού Θεοσοφικού Συστήματος.

¹ Βλ. «Μυστική Δοξασία», Ι, σσ. 272-3

² «Άπαντα Μπλαβάτσκι» (ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ;) ΙΙ, σ.88

³ Από το ίδιο: (ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ;) ΙΙ, σσ.88-89 [βασισμένο στο «Νεοπλατωνισμός και Αλχημεία» του Α. Γουάλντερ [1869]. Σαν Ντιέγκο Wizard Bookshelf, 1975]

⁴ Η έννοια του όρου Βίντνα μπορεί να αποδοθεί μόνο με την Ελληνική «Γνώση», τη γνώση των κρυμμένων και μυστικών πραγμάτων, τη Γνώση του Μπράχμα, δηλ. του Θεού που περιέχει όλους τους θεούς.

⁵ «Άπαντα Μπλαβάτσκι» (Ο ΦΑΡΟΣ ΤΟΥ ΑΓΝΩΣΤΟΥ –VI) ΧΙ σελ. 271

[Ο Αμμώνιος Σακκάς] και οι μαθητές του αυτοαποκαλούνταν «Φιλαλήθεις» - εραστές της αλήθειας. Ενώ άλλοι τους ονόμαζαν «Αναλογιστές», βασιζόμενοι στη μέθοδο της ερμηνείας όλων των ιερών θρύλων, των συμβολικών μύθων και μυστηρίων κατά ένα κανόνα αναλογίας ή αντιστοιχίας, σύμφωνα με τον οποίον γεγονότα που είχαν συμβεί στον εξωτερικό κόσμο εθεωρούντο ότι εξέφραζαν διεργασίες και εμπειρίες της ανθρώπινης ψυχής. Στόχος και σκοπός του Αμμώνιου ήταν να συμφιλιώσει όλες τις σχέτες (αιρέσεις), τους λαούς και τα έθνη σε μια κοινή πίστη – πίστη σε μια Υπέρτατη, Αιώνια, Άγνωστη και μη Κατονομασθείσα Δύναμη που διέπει το Σύμπαν βάσει αμετάβλητων και αιώνιων νόμων. Σκοπός του ήταν¹

- να καταδείξει ένα αρχέγονο σύστημα Θεοσοφίας που αρχικά ήταν πανομοιότυπο σε όλες τις χώρες
- να προτρέψει όλους τους ανθρώπους να αφήσουν κατά μέρος τις διαμάχες και τις διενέξεις τους και να ενωθούν με κοινό σκοπό και σκέψη σαν τα παιδιά της ίδιας μητέρας.
- Να αποκαθάρει τις αρχαίες θρησκείες που είχαν βαθμηδόν διαφθαρεί και συσκοτισθεί από τη ρυπαρότητα του ανθρώπινου στοιχείου, ενώνοντας και διευρύνοντάς τες σε καθαρά φιλοσοφικές αρχές.²

Η Εκλεκτική Θεοσοφία υποστηρίζει ότι η ανθρωπότητα είναι μια περιοδική απορροή, από μια μοναδική Νοητική Ουσία και ότι, όταν δραστηριοποιούμε τις λανθάνουσες ικανότητες και δυνατότητές μας, μπορούμε όλοι να ενωθούμε με το Θείο ταίρι μας.

Κεντρική ιδέα της Εκλεκτικής³ Θεοσοφίας αποτελούσε μια μοναδική Υπέρτατη Ουσία, Άγνωστη και Ακατάληπτη - γιατί- «Πώς θα μπορούσε κανείς να γνωρίσει αυτόν που γνωρίζει;» όπως ρωτά η Brihadaranyaka Upanishad.⁴ Το σύστημά τους χαρακτηριζόταν από τρία διακριτά σημεία:

- [1] τη θεωρία της προαναφερθείσας Ουσίας
- [2] τη δοξασία της ανθρώπινης ψυχής – απορροή της Ουσίας αυτής, που έχει επομένως, την ίδια φύση
- [3] και τη θεουργία της⁵

Αυτή, ακριβώς, η τελευταία επιστήμη είναι που προκάλεσε στην εποχή μας, μια εποχή υλιστικής επιστήμης, τόσες διαστρεβλώσεις ως προς τους Νεοπλατωνικούς. Επειδή η θεουργία είναι κατά βάση η τέχνη της χρησιμοποίησης των θείων δυνάμεων του

¹ Από το ίδιο: (ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΘΕΟΣΟΦΙΑ;)

² Βλ. «Απαντα Μπλαβάτσκι» (ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ;) II, σ.89 [βασισμένο στο «Νέος Πλατωνισμός και Αλχημεία» του Α. Γουάιλντερ (1869). Σαν Ντιέγκο: Wizard Bookshelf, 1975.]

³ [Κυριολεκτικά, αυτός που επιλέγει το καλύτερο. Ονομασία που δόθηκε σε ορισμένους Έλληνες στοχαστές του 2^ο και 3^ο αι. π. Χ. –Ελλην.]

⁴ [Συγκαταλεγμένο στα Σανσκριτικά και θεοσοφικά κείμενα που μεταφράστηκαν ως «εσωτερική διδασκαλία». Ερμηνεία των Βεδών με τις μεθόδους «Βετάντα» Η τρίτη διαίρεση των Βεδών προσαρτημένη στα Μπραχμάνας και η οποία εθεωρείτο τμήμα του Σρούτι, «αποκαλυμμένου» λόγου. Σανσκρ.]

⁵ [Μαγεία με τη μεσολάβηση αγαθών πνευμάτων. Θαυματουργική θεία δράση. Επικοινωνία με πλανητικά πνεύματα και αγγέλους, «τους θεούς του φωτός». Η πρώτη σχολή θεουργίας στην Χριστιανική εποχή ιδρύθηκε από τον Ιάμβλιχο και άλλους Αλεξανδρινούς Πλατωνικούς. Ελλην.]

ανθρώπου για την υποταγή των τυφλών δυνάμεων της φύσης, οι οπαδοί της αρχικά ονομάστηκαν μάγοι – παραφθορά της λέξης «Μάγκ» που δηλώνει «σοφό ή μορφωμένο άνθρωπο» και –περιφρονήθηκαν. Οι σκεπτικιστές που έζησαν πριν από έναν αιώνα θα είχαν την ίδια τύχη εάν είχαν χλευάσει την ιδέα του φωνογράφου ή του τηλεγράφου. Οι περιφρονημένοι και «άπιστοι» μιας γενιάς, γίνονται, συνήθως, οι σοφοί και άγιοι της επόμενης.¹

Επομένως, το Βουδιστικό, Βεδαντικό και Μαγικό ή Ζωροαστρικό σύστημα διδάσκονταν στην Εκλεκτική Θεοσοφική Σχολή μαζί με όλα τα Ελληνικά φιλοσοφικά συστήματα.

..... Ένεκα τούτου, επίσης, συναντάται αυτό το εξόχως Βουδιστικό και Ινδικό χαρακτηριστικό γνώρισμα στις τάξεις των αρχαίων Θεόσοφων της Αλεξανδρείας

του οφειλόμενου σεβασμού προς γονείς και γέροντες,
της αδελφικής αγάπης προς όλη την ανθρώπινη φυλή και
της συμπάθειας ακόμα και για τα βουβά ζώα.

Προσπαθώντας να εγκαθιδρύσει ένα σύστημα ηθικής πειθαρχίας που επέβαλε στους ανθρώπους το καθήκον του να ζουν σύμφωνα με τους νόμους των τόπων τους,

Να εξυψώνουν το νου τους με την αναζήτηση και ενατένιση της μίας
Απόλυτης Αλήθειας,

[ο Αμμώνιος Σακκάς] πίστευε ότι κύριος στόχος του, για να επιτύχει όλους τους άλλους, ήταν να αποσπάσει από τις ποικίλες θρησκευτικές διδασκαλίες, σαν από ένα πολύχορδο μουσικό όργανο, μια ολοκληρωμένη και αρμονική μελωδία, που θα εύρισκε ανταπόκριση σε κάθε καρδιά που αγαπά την αλήθεια.²

Η Θεοσοφία ενέπνευσε άνδρες όπως ο Χέγκελ, ο Φίχτε και ο Σπινόζα,

..... να ασχοληθούν με τα έργα των αρχαίων Ελλήνων φιλοσόφων και να στοχαστούν πάνω στη Μία Ουσία – τη Θεότητα, το Θείο Όλο που απορρέει από τη Θεία Σοφία – το ακατάληπτο, το άγνωστο και ανώνυμο – κατά τις αρχαίες ή σύγχρονες θρησκευτικές φιλοσοφίες, εξαιρουμένου του Χριστιανισμού και του Μωαμεθανισμού. Κατόπιν τούτου, κάθε Θεόσοφος που ακολουθούσε μια θεωρία ως προς τη Θεότητα «που δεν είναι εξ' αποκαλύψεως αλλά βασίζεται στην έμπνευση» μπορεί να δεχτεί οιονδήποτε από τους ανωτέρω ορισμούς ή να ανήκει σε κάποια από αυτές τις θρησκείες και παρά ταύτα να παραμένει αυστηρά μέσα στο πλαίσιο της Θεοσοφίας. Γιατί η τελευταία είναι πίστη στη Θεότητα ως ΟΛΟΝ, πηγή κάθε ύπαρξης, το άπειρο που δεν μπορεί να γίνει ούτε κατανοητό ούτε γνωστό, που μόνο το σύμπαν Το αποκαλύπτει ή, όπως προτιμούν μερικοί, Τον αποκαλύπτει, προσδίδοντάς του έτσι φύλο, η εξανθρώπιση του οποίου συνιστά βλασφημία. Είναι αλήθεια ότι η Θεοσοφία απεχθάνεται τη βάρβαρη υλιστικότητα. Προτιμά να πιστεύει ότι, προαιώνια αποσυρμένο εντός του το Πνεύμα της Θεότητας ούτε βούλεται ούτε δημιουργεί. Αλλά ότι από την άπειρη ακτινοβολία του³ που διαχέεται παντού από το Μέγα Κέντρο, αυτό που παράγει όλα τα ορατά και αόρατα πράγματα δεν είναι παρά μόνο μία Ακτίνα που εμπεριέχει τη γενεσιουργό και

¹ Βλ. «Απαντα Μπλαβάτσκυ» (ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ;) II, σ.90

² Βλ. «Απαντα Μπλαβάτσκυ» [ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ;] II, σ.89, [βασισμένο στο «Νέος Πλατωνισμός και Αλχημεία» του Α. Ουάλντερ (1869)- Σαν Ντιέγκο, Wizard Bookshelf, 1975]

³ [Μεγάλη λάμψη, φωτεινότητα, πλημμυρίδα φωτός, Λατιν.]

νοητική δύναμη η οποία με τη σειρά της παράγει αυτό που οι Έλληνες καλούσαν Μακρόκοσμο, οι Καμπαλιστές Τικούν ή Αδάμ Κάδμον – τον αρχετυπικό¹ άνθρωπο και οι Αριανοί Πουρούσα, τον εκδηλωμένο Μπράχμ ή το Θείο Άρρεν. Η Θεοσοφία πιστεύει επίσης στην Ανάσταση ή στη συνεχιζόμενη ύπαρξη και τη μετενσάρκωση (εξέλιξη) ή σε μια σειρά αλλαγών στην ψυχή² που μπορεί να υποστηριχθεί και να εξηγηθεί με αυστηρά φιλοσοφικές αρχές. Και μόνο κάνοντας διάκριση ανάμεσα στο Παραμάτμα (υπερβατική υπέρτατη ψυχή) και το Τζιβάτμα (ζωική ή συνειδητή ψυχή) των Βεταντιστών.³

Και μεγάλους στοχαστές όπως ο Πλωτίνος, ο Σέλιγκ, ο Έμερσον να αρχίσουν να στοχάζονται πάνω στη θεία καταγωγή του ανθρώπου.

Ο Πλωτίνος, μαθητής του «Θεοδίδακτου» Αμμώνιου, μας λέει ότι η μυστική γνώση ή γνώση της Θεοσοφίας, έχει τρεις βαθμίδες – άποψη (γνώμη), γνώση και φώτιση.

«Το μέσο ή εργαλείο

του πρώτου [άποψης/ γνώμης] είναι η αίσθηση ή αντίληψη

του δεύτερου [της γνώσης], η διαλεκτική

του τρίτου [της φώτισης] είναι η διαίσθηση / ενόραση.

Η λογική είναι υποδεέστερη της τελευταίας. Είναι *απόλυτη γνώση* που θεμελιώνεται στην ταύτιση του νου με το γνωστικό αντικείμενο». Η Θεοσοφία είναι η θετική επιστήμη της ψυχολογίας, τρόπον τινά. Είναι, σε σχέση προς το φυσικό, μια μη καλλιεργημένη διαμεσότητα, σαν τη γνώση του Πίντολ στη φυσική συγκρινόμενη προς την γνώση ενός μικρού μαθητή. Αναπτύσσει στον άνθρωπο μία άμεση οπτική. Αυτή που ο Σέλιγκ χαρακτηρίζει «πραγμάτωση της ταύτισης υποκειμένου και αντικειμένου στο άτομο». Έτσι, υπό την επίδραση και τη γνώση της *υπόνοιας*⁴ ο άνθρωπος κάνει θείες σκέψεις, βλέπει όλα τα πράγματα έτσι όπως είναι πραγματικά και, τελικά, «γίνεται αποδέκτης της Ψυχής του Κόσμου», για να χρησιμοποιήσουμε μία από τις εξαιρετικές διατυπώσεις του Έμερσον. «Εγώ, ο ατελής, λατρεύω το δικό μου Τέλειο» - λέει στο σπουδαίο Δοκίμιο του με θέμα την *Υπέρ – Ψυχή*.⁵

¹ [υπόδειγμα ή πρωτότυπο. Ελλην.]

² Σε μια σειρά άρθρων με τίτλο «Οι Μεγάλοι Θεόσοφοι του Κόσμου» προτιθέμεθα να δείξουμε ότι από τον Πυθαγόρα, που έλαβε τη σοφία στην Ινδία, μέχρι τους γνωστότερους μας σύγχρονους φιλοσόφους και θεοσόφους – του Ντέιβιντ Χιούμ, του Άγγλου ποιητή Σέλεϋ, αλλά και των Γάλλων Πνευματιστών συμπεριλαμβανομένων – πολλοί πίστευαν και ακόμα πιστεύουν στη μετεμψύχωση ή μετενσάρκωση της ψυχής. Εντούτοις δικαίως το σύστημα των Πνευματιστών μπορεί να θεωρηθεί μη επεξεργασμένο.

[Η Ε.Π.Μ. ποτέ δεν έγραψε τέτοια σειρά άρθρων, αν και μέρος του υλικού του «Θεοσοφικού Λεξικού» που εκδόθηκε το 1892 μετά τον θάνατό της, παρουσιάζει κάποια ομοιότητα προς τον γενικό σκοπό που μπορεί να είχε κατά νου η Ε.Π.Μ. – ΒΔΖ]

³ «Άπαντα Μπλαβάτσκυ» [ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ;] II, σσ. 91-92

⁴ [βαθύτερη έννοια. Ελληνικά]

⁵ Βλ. «Άπαντα Μπλαβάτσκυ» [ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ;] II, σσ. 95-6

Ποιό είναι το αντικείμενο της Θεοσοφίας; Είναι επιστήμη;

Κοιτάζοντας μέσα στους νοούμενους κόσμους ή τις αιτίες, η Θεοσοφία, είναι κατ' εξοχή εσωτερική επιστήμη. Η Θετική Επιστήμη διερευνά προς τα έξω στον φαινομενικό κόσμο ή στα φαινόμενα.

.....η Εσωτερική Διδασκαλία μπορεί σωστά να ονομασθεί «η διδασκαλία της καρδιάς»¹ εφόσον σαν το *Σουτράτμαν* στη Βεδαντική φιλοσοφία, διαπερνά και συνδέει όλα τα αρχαία φιλοσοφικά θρησκευτικά συστήματα, τα συμφιλιώνει και τα εξηγεί καθ' ολοκληρία. Σήμερα, λέμε ότι κάνει ακόμα περισσότερα. Όχι μόνο συμφιλιώνει τα ποικίλα και προφανώς συγκρουόμενα συστήματα, αλλά εξετάζει τις ανακαλύψεις των σύγχρονων θετικών επιστημών και αποδεικνύει ότι μερικές από αυτές τις ανακαλύψεις είναι οπωσδήποτε ορθές, αφού επιβεβαιώνονται στα αρχαία κείμενα.

Αναμφισβήτητα, η Επιστήμη, είναι στις μέρες μας άκρως υλιστική. Υπό μία έννοια, όμως, βρίσκει τη δικαίωσή της. Η Φύση συμπεριφερόμενη *έργω*² πάντα εσωτερικά και ούσα *απόκρυφη*³, όπως λένε οι Καμπαλιστές, μπορεί να κριθεί από τους αμήνητους μόνο με τη βοήθεια των φαινομένων της που είναι πάντα απατηλά στο φυσικό πεδίο.⁴

Η Εσωτερική Επιστήμη επιβεβαιώνει τη μεταφυσική της Φύσης και του Θείου Νόμου. Οι Θετικές Επιστήμες επιβεβαιώνουν τη φυσική της λειτουργία και τους νόμους της φύσης.

Όταν γίνει γνωστή η Θεοσοφία και οι αρχές της, θα καταδειχθεί ότι η φιλοσοφία μας είναι όχι μόνο «στενή συγγενής της σύγχρονης επιστήμης» αλλά και πρόγονός της, αν και την υπερβαίνει κατά πολύ στη λογική. Και ότι η «μεταφυσική» της είναι ευρύτερη, ωραιότερη και ισχυρότερη από κάποια άλλη που πηγάζει από μια δογματική αίρεση. Είναι η μεταφυσική της Φύσης στην απέριτη γυμνότητά της, φυσική, ηθική και πνευματική, μόνη ικανή να εξηγήσει το προφανές θαύμα με φυσικούς και ψυχικούς νόμους αλλά και να συμπληρώσει τις απλές απόψεις της Επιστήμης ως προς τη φυσιολογία και την παθολογία και να εξαλείψει δια παντός τους ανθρωπόμορφους Θεούς και Διαβόλους των δυαδικών θρησκειών. Κανείς δεν πιστεύει πιο σταθερά στην Ενότητα των αιώνιων νόμων από τους Θεόσοφους.⁵

Όταν γίνει κατορθωτή, η Θεοσοφία είναι εσώτερη γνώση της θείας φύσης του Κόσμου και του Ανθρώπου,

...πολλοί είναι οι δρόμοι που οδηγούν (στη Θεοσοφία), πράγματι είναι τόσοι πολλοί όσοι και οι ορισμοί της, αρχής γενομένης με τον μεγαλειώδη ορισμό της επί εποχής Αμμωνίου Σακκά και καταλήγοντας στον γελοίο ορισμό- του *Λεξικού Ουέμπστερ*. Δεν υπάρχει λόγος εξαιτίας του οποίου οι επικριτές μας να έχουν το δικαίωμα μόνο αυτοί να *γνωρίζουν* τί είναι η Θεοσοφία και να την ορίζουν. Τα τελευταία 2000 χρόνια υπήρξαν Θεόσοφοι και Θεοσοφικές Σχολές, από τον Πλάτωνα μέχρι τους Αλχημιστές του

¹ [Κυριολ. «το νήμα του πνεύματος», το αθάνατο εγώ, η ατομικότητα που ενσαρκώνεται στους ανθρώπους σε κάθε αλληλοδιάδοχη ζωή και πάνω στην οποίαν είμαστε δεμένοι σαν χάντρες σε ένα σκοινί, σαν αμέτρητες προσωπικότητες. Σανσκρ.]

² [Δύναμη εκδηλωμένη μέσα από πράξη. Λατ.]

³ [Κρυμμένη στην «ιδιώτευσή» της με την Αριστοτελική έννοια. Λ.]

⁴ «Μυστική Δοξασία», I, σ. 610

⁵ Βλ. «Απαντα Μπλαβάτσκι» (ΠΑΡΑΝΟΗΣΕΙΣ) VIII, σ.76

Μεσαίωνα , που μπορούμε να υποθέσουμε ότι γνώριζαν την αξία του όρου. Γι' αυτό, όταν μας λένε ότι «το ερώτημα που πρέπει να τεθεί είναι όχι το αν η Θεοσοφική Εταιρεία κάνει καλό, αλλά το αν κάνει αυτό το είδος του καλού που ανταποκρίνεται στο όνομα της Θεοσοφίας – ρωτάμε: «Και ποιός θα κρίνει αυτό το αμφίβολο ερώτημα;» Έχουμε ακούσει για κάποιον από τους μεγαλύτερους Θεόσοφους που έζησαν ποτέ, ο οποίος βεβαίωσε το ακροατήριό του πως όποιος *έδωσε ένα ποτήρι κρύο νερό σε ένα μικρό παιδί επ' ονόματί Του* θα ελάμβανε μεγαλύτερη ανταμοιβή από όλους τους πολυμαθείς Γραμματείς και Φαρισαίους. «Αλίμονο, στον κόσμο των ύβρεων».¹ Ναι. Η Θεοσοφία είναι η επιστήμη για καθετί θεϊκό στον άνθρωπο και τη φύση. Είναι η μελέτη και η ανάλυση του άγνωστου και του κατά τα άλλα ΑΚΑΤΑΛΗΠΤΟΥ² μέσα από την περιοχή του γνωστού και αυτού που είναι δυνατόν να γνωσθεί.

Και ως τέτοια βρίσκεται στη ρίζα κάθε ηθικής φιλοσοφίας, θρησκείας και επιστήμης.

....Πόσο καιρό ακόμα, Ω εσείς απαστράπτοντες θεοί της αλήθειας, πόσο καιρό ακόμα θα κρατήσει αυτή η φοβερή νοητική τυφλότητα³ των *Φιλοσοφούντων* του 19^{ου} αι.; Για πόσο καιρό ακόμα πρέπει να τους υπενθυμίζεται ότι η Θεοσοφία δεν είναι εθνική ιδιοκτησία, δεν είναι θρησκεία αλλά πως είναι μόνο ένας παγκόσμιος κώδικας γνώσης, ο πιο υπερβατικός⁴ ηθικός κώδικας που γνώρισε ποτέ ο άνθρωπος; Ότι βρίσκεται στη ρίζα κάθε ηθικής φιλοσοφίας και θρησκείας.⁵

Η Πρακτική Θεοσοφία δεν είναι *μία* Επιστήμη αλλά εμπεριέχει όλη τη γνώση της φυσικής και ηθικής ζωής. Εν ολίγοις, μπορεί δικαίως να θεωρηθεί ως το παγκόσμιο «όχημα», ένας δάσκαλος οικουμενικής γνώσης και εμπειρίας, τέτοιας μάλιστα ευρυμάθειας, ώστε όχι μόνο βοηθάει και οδηγεί τους μαθητές της στην επιτυχή εξέταση κάθε επιστημονικής ή ηθικής λειτουργίας στην επίγεια ζωή, αλλά τους προετοιμάζει και για τις επερχόμενες *ζωές*, εφόσον απλώς μελετήσουν το σύμπαν και τα μυστήριά του *εντός τους* αντί να τα μελετούν υπό το πρίσμα της ορθόδοξης επιστήμης και της θεολογικά ορθής θρησκείας.⁶

Η Θεοσοφία είναι το δέντρο της γνώσης του κόσμου, το σύνολο όλων των επιστημών και η συσσωρευμένη σοφία των Θείων ενσαρκώσεων, από την αρχή του χρόνου, οι οποίες δέχτηκαν εθελοντικά την σκληρότητα και την σκλαβιά να βοηθήσουν τα αδέρφια τους που βασανίζονται.

... Η Θεοσοφία είναι ο άμεσος απόγονος του μεγάλου δέντρου της συμπαντικής ΓΝΩΣΗΣ, ενός δέντρου του οποίου τα πλούσια κλαδιά, απλωμένα σε ολόκληρη τη γη σαν ένας μεγάλος θόλος, επισκίασαν όλους τους ναούς και όλα τα έθνη της γης, την εποχή που, σύμφωνα με τη Βιβλική χρονολόγηση, ονομάζεται προκατακλυ-σμιαία. Αυτή η γνώση παρουσιάζει το σύνολο όλων των επιστημών, τη συσσωρευμένη γνώση όλων των θεών και ημιθέων που ενσαρκώθηκαν πάνω στη γη σε προηγούμενες εποχές

¹ «Απαντα Μπλαβάτσκι» (ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟ «ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ» VII, σ.169

² Από το ίδιο (ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΚΛΗΡΟΣ ΚΑΙ ΘΕΟΣΟΦΙΑ), V ,σ.353

³ [Έλλειψη όρασης, Λατιν.]

⁴ [Υπερέχων. Κάτι που υπερβαίνει την κοινή εμπειρία. Αναφορικά με την «ύπαρξη», αφορά στο απόλυτο που υπερβαίνει κάθε περιορισμό. Αναφορικά με τη «γνώση», αφορά σε ό,τι υπερβαίνει την εμπειρία. Πέραν της ανθρώπινης γνώσης, υπάρχει έξω και ανεξάρτητα από τη φύση]

⁵ «Απαντα Μπλαβάτσκι», (ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ ΚΑΙ PHILOSOPHICULES), XI, σ. 437

⁶ «Απαντα Μπλαβάτσκι» [ΕΙΝΑΙ Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ ΘΡΗΣΚΕΙΑ;] X, σ.165

Είναι η Θεοσοφία θρησκεία;

**Η Θεοσοφία δεν είναι θρησκεία. «Δεν είναι παρά μια αναλυτική επιστήμη»
«Ο σύμμαχος κάθε ειλικρινούς θρησκείας»**

...Εντούτοις, όπως όλοι γνωρίζουμε, υπάρχουν ορισμένα πιστεύω φιλοσοφικά, θρησκευτικά και επιστημονικά που προσφάτως έχουν συσχετισθεί τόσο με τη λέξη «Θεοσοφία» ώστε να εκλαμβάνονται από το ευρύ κοινό σαν αυτή καθαυτή τη θεοσοφία. Επιπλέον, θα μας πουν ότι αυτά τα πιστεύω έχουν προταθεί, εξηγηθεί και υποστηριχθεί από τους ίδιους τους ιδρυτές που δήλωσαν ότι η Θεοσοφία δεν είναι θρησκεία. Πώς εξηγείται, λοιπόν, αυτή η προφανής αντίφαση; Πώς μπορεί ένας συγκεκριμένος κορμός πίστεων και διδασκαλιών, μια επεξεργασμένη δοξασία, να ονομάζεται, πράγματι, «Θεοσοφία» και να γίνεται σιωπηρά αποδεκτή ως «Θεοσοφική» από τα 9/10 της Θ. Ε., εάν η Θεοσοφία δεν είναι θρησκεία;

...ο ισχυρισμός ότι η «Θεοσοφία δεν είναι θρησκεία» δεν αποκλείει καθόλου το γεγονός ότι «η Θεοσοφία είναι η ίδια η θρησκεία». Μια θρησκεία με την αληθινή και μόνη ορθή έννοια είναι ένας δεσμός που ενώνει τους ανθρώπους – όχι ένα συγκεκριμένο σύνολο δογμάτων και πιστεύω. Αυτή καθαυτή η θρησκεία, όμως, υπό την ευρύτερη έννοιά της, είναι αυτό που συνδέει όχι μόνο όλους τους ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ αλλά και όλα τα ΟΝΤΑ και όλα τα πράγματα παντού στο Σύμπαν σε ένα μέγα σύνολο. Αυτός είναι ο θεοσοφικός ορισμός μας για τη θρησκεία.¹

Επειδή είναι η κορύφωση και η πρακτική απόδειξη των αληθειών που αποτελούν τη βάση κάθε θρησκείας, η Θεοσοφία μπορεί να συνυπάρχει με κάθε θρησκεία. Υπήρχαν θαυματουργοί² σε κάθε πίστη και ο μυστικισμός καταλαμβάνει τον ίδιο χώρο στα ειδωλολατρικά όσο και στα μονοθεϊστικά συστήματα. Η Θεοσοφία είναι η κορύφωση και η πρακτική απόδειξη των αληθειών που αποτελούν τη βάση κάθε θρησκείας. Το μόνο που απαιτείται είναι ειλικρίνεια και σταθερή βούληση στην εφαρμογή των Βασικών Στοιχείων σε οποιοδήποτε θρησκευμα είτε πρόκειται για Θεϊσμό³ ή για Αντβαϊτισμό⁴ ή ακόμα και για Αθεϊά⁵. Η Θεοσοφία απλώς δίνει ζωή στα πιστεύω κάθε θρησκείας και αποσκοπεί στο να αποδείξει τον λόγο ύπαρξής τους, αντί να τα αναιρεί.⁶

Η Θεοσοφία δεν πιστεύει σε θαύματα, ούτε θεία ούτε διαβολικά,

[Η Θεοσοφία]... δεν αναγνωρίζει τίποτα σαν υπερφυσικό. Πιστεύει μόνο σε γεγονότα και στην Επιστήμη. Μελετά τους νόμους της Φύσης, τόσο τους Απόκρυφους όσο και

¹ Από το ίδιο: [ΕΙΝΑΙ Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ ΘΡΗΣΚΕΙΑ;] X, σ. 161

² [Αυτοί που κάνουν θαύματα, ιδιότητα αποδιδόμενη σε ορισμένους αγίους, μάγους κ.λπ. Ο Χριστός κατηγορήθηκε ότι έκανε θαύματα σα μάγος. Ελλην.]

³ [Πίστη στην ύπαρξη του Θεού συνοδευόμενη ή μη από πίστη σε συγκεκριμένη αποκάλυψη. Ελλην.]

⁴ [πίστη στη μη δυαδική σχολή της Βεδαντικής φιλοσοφίας (Αντβαϊτα) που ιδρύθηκε από τον Σανκαρτσάρια, τον σημαντικότερο από τους ιστορικούς Βραχμάνους σοφούς. Οι δύο άλλες Βεδαντικές σχολές είναι η Ντβάιτα και η Βισισταντβάιτα. Σανσκρ.]

⁵ [Μη πίστη στην ύπαρξη θεού. Ελλην.]

⁶ «Άπαντα Μπλαβάτσκι» (ΤΑ ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ), V, σ. 96

τους πρόδηλους. Και δίνει ιδιαίτερη προσοχή στους πρώτους, ακριβώς γιατί η θετική Επιστήμη δεν θέλει να ασχολείται με αυτούς.¹

Επίσης δεν πιστεύει σε ανθρωπομορφικές συλλήψεις θεών ή δαιμόνων.

[Η Θεοσοφία] ... αρνείται να δεχτεί οιονδήποτε θεό των αποκαλούμενων μονοθεϊστικών² θρησκειών, θεούς κατασκευασμένους από τον άνθρωπο κατ' εικόνα και ομοίωση του, βλάσφημη και θλιβερή καρικατούρα του Αιώνια Ακατάληπτου.³ Όμως, αν και Θεοσοφία σημαίνει Θεία Σοφία, δεν υπονοεί τίποτα σχετικό με πίστη σε ένα προσωπικό θεό. Δεν είναι «η σοφία του Θεού» αλλά η *θεία* σοφία. Οι Θεόσοφοι της Αλεξανδρινής Νεοπλατωνικής Σχολής πίστευαν σε «θεούς» και «δαίμονες» και σε μια *απρόσωπη* ΑΠΟΛΥΤΗ ΘΕΟΤΗΤΑ.⁴...Μετά τη μύησή του ο Πλάτων δεν μπορούσε να πιστεύει σε κάποιο προσωπικό θεό – μια γιγάντια σκιά του Ανθρώπου. Οι προσδιορισμοί που χρησιμοποιεί του «Μονάρχη και Νομοθέτη του Σύμπαντος» έχουν αφηρημένη έννοια απόλυτα κατανοητή από κάθε Αποκρυφιστή, που, όπως και κάθε Χριστιανός, πιστεύει στον Ένα Νόμο που διέπει το Σύμπαν, αναγνωρίζοντάς τον ως αμετάβλητο.⁵

Η Θεοσοφία διαφοροποιεί τον πεπερασμένο ζωικό άνθρωπο από τον μη πεπερασμένο Ουράνιο Άνθρωπο

Η Θεοσοφία αντιτίθεται προς κάθε ανθρωπομορφική⁶ σύλληψη του μεγάλου ΑΚΑΤΑΛΗΠΤΟΥ και θέλει να εντυπώσει στον αναπτυσσόμενο κόσμο την ιδέα ότι οι ημέρες της νηπιακής αλλά και της εφηβικής του ηλικίας έχουν περάσει ανεπιστρεπτί. Η Θεοσοφία θέλει να διδάξει στους οπαδούς της ότι επειδή ο ζωικός άνθρωπος, ο πεπερασμένος, επί αιώνες έχει μελετηθεί και έχει διαπιστωθεί ότι του λείπουν όλα εκτός από τον ανιμαλισμό⁷ – αφού είναι η ηθική και φυσική σύνθεση όλων των μορφών μορφών και των όντων μέσω των οποίων έχει εξελιχθεί, επομένως, δεν επιδέχεται σωφρονισμό και πρέπει να αφεθεί στον χρόνο και στο έργο της εξέλιξης – είναι ωφελιμότερο να στρέψουμε την προσοχή μας προς τον πνευματικό ή εσώτερο άνθρωπο, τον μη πεπερασμένο και αθάνατο. Με την ανώτερη άποψή της, η Θεοσοφία λυπάται και θέλει να βοηθάει κάθε ζωντανό αισθητικό πλάσμα, όχι μόνο τον άνθρωπο.⁸

Γιατί [η Θεοσοφία] είναι πίστη στη Θεότητα ως ΟΛΟ, πηγή κάθε ύπαρξης, το άπειρο που ούτε μπορεί να κατανοηθεί ούτε να γνωσθεί, που μόνο το σύμπαν *Το* αποκαλύπτει ή, όπως προτιμούν να λένε μερικοί, Τον αποκαλύπτει, προσδίδοντας έτσι φύλο, για να το εξανθρωπίσουν, πράγμα που συνιστά βλασφημία.⁹

¹ Από το ίδιο (ΑΠΟΚΡΥΦΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ), ΙΙ, σ.490

² [Πίστη σε ένα μόνο θεό. Ελλην.]

³ «Μυστική Δοξασία» Ι, σ. XX

⁴ «Απαντα Μπλαβάτσκι» (Η ΘΕΟΣΟΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ), Χ, σ. 73

⁵ «Μυστική Δοξασία», ΙΙ, σ.554

⁶ [Σύλληψη ή αναπαράσταση ενός θεού με μορφή, προσωπικότητα ή ιδιότητες ανθρώπου]

⁷ [Άσκηση ή απόλαυση ζωικής ζωής, κατ' αντιδιαστολή προς τη διανοητική ζωή. Κατάσταση του να εμπνέεται κανείς από καθαρά ζωικές διαθέσεις. Κτηνωδία, αισθησιασμός. Θεωρία κατά την οποίαν ο άνθρωπος δεν είναι παρά ένα ζωικό ον. Λατιν.]

⁸ «Απαντα Μπλαβάτσκι» (ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΚΛΗΡΟΣ ΚΑΙ ΘΕΟΣΟΦΙΑ) V, σ. 355

⁹ Από το ίδιο: (ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ;) ΙΙ, σ.91

Η Θεοσοφία διαφέρει από τις Βεδαντικές δοξασίες.

Γιατί, λέει ότι, ενώ το Μουλαπρακρίτι, το νοούμενον,¹ (νοητές ιδέες), είναι αυθύπαρκτο αυθύπαρκτο και χωρίς προέλευση –δεν έχει δηλαδή προπάτορα, Ανουπαντάκα (σαν ένα με το Μπράχμα) – το Πρακρίτι, το φαινόμενο του, είναι περιοδικό και τίποτα περισσότερο από ένα φάντασμα² του πρώτου. Έτσι, το Μάχατ– στους Αποκρυφιστές, το πρώτο γέννημα της Τζνάνα (ή γνώσης), σοφία ή Λόγος – είναι ένα φάντασμα που αντικατοπτρίζεται από το Απόλυτο ΝΙΡΓΚΟΥΝΑ (Παραμπράχμα, τη μία πραγματικότητα «χωρίς ιδιότητες και ποιότητες» (βλέπε Ουπανισάδες) ενώ κατά μερικούς Βεδαντιστές το Μάχατ είναι εκδήλωση του Πρακρίτι ή Ύλης.³

Δεν είναι ούτε και «Εσωτερική» Θρησκεία

...όλες οι θρησκείες απογυμνωμένες από τις ανθρώπινης επινόησης θεολογίες τους και από τον σε υπερθετικό βαθμό ανθρώπινο εκκλησιαστισμό⁴ έχουν μία κοινή βάση, συγκλίνουν προς μία εστία: μια βαθιά ριζωμένη, έμφυτη πίστη σε μια *εσώτερη* Φύση που αντανakλάται στον *εσώτερο* άνθρωπο, τον μικρόκοσμο της. Στη γη που ζούμε, μπορούμε να *γνωρίσουμε* μόνο ένα Φως –αυτό που *βλέπουμε*. Η Θεία Αρχή, το ΟΛΟ μπορεί να εκδηλώνεται στη συνειδητότητά μας μόνο μέσω της Φύσης και του ύψιστου σκηνώματος – του ανθρώπου, που ο Ιησούς ονομάζει τον μοναδικό «ναό του Θεού».⁵

Είναι η ίδια η Θρησκεία!

Αφοσίωση στην Αλήθεια είναι το πιστεύω Της.

[Οι Θεοσοφικές] ...δοξασίες δεν ανήκουν, αποκλειστικά, σε καμία θρησκεία και δεν περιορίζονται σε καμία κοινωνία ή εποχή. Είναι κληρονομιά κάθε ανθρώπινης ψυχής. Αυτό που ονομάζεται θεολογικά ορθό πρέπει να το επεξεργασθεί κάθε άτομο ανάλογα με τη φύση και τις ανάγκες του και σύμφωνα με τις ποικίλες εμπειρίες του. Έτσι μπορεί να εξηγηθεί το γιατί όσοι φαντάστηκαν ότι η Θεοσοφία είναι μια νέα θρησκεία μάταια καταδίωξαν το πιστεύω της και την τελετουργία της. Πιστεύω της είναι η Αφοσίωση στην Αλήθεια και τελετουργία της «το να τιμά κάθε αλήθεια εφαρμόζοντάς την».⁶

Αδελφότητα όλων των όντων, όχι μόνον των ανθρώπων, ο στόχος της.

Λέμε, επομένως, ότι η Θεοσοφία δεν είναι *μία* Θρησκεία, αλλά η ίδια η ΘΡΗΣΚΕΙΑ, ο μοναδικός δεσμός ενότητας που είναι τόσο παγκόσμιος και περιεκτικός ώστε κανένας άνθρωπος όπως και ο ελάχιστος κόκκος – από τους θεούς και τους θνητούς μέχρι τα ζώα, το καθετί, δεν μπορεί να βρίσκεται έξω από το φως της. Γι' αυτό, οποιαδήποτε

¹ [Νοούμενον: ουδέτερο της μετοχής ενεστώτα μέσης φωνής του ρήματος «νοείν»: σκέπτομαι, κατανοώ, κατανοώ, συλλαμβάνω- νόος (νους)- Ελλην.] Εισήχθη από τον Ιμάνουελ Καντ (1774-1804), Γερμανό φιλόσοφο, σε αντιπαράθεση προς το «φαινόμενο», («Φαινόμενο», -Ελλην. Πληθυντικός «φαινόμενα», ουδέτερο της μετοχής ενεστώτα, μέσης φωνής του «φαίνειν»= δείχνω, γίνομαι ορατός, εμφανίζομαι) εμφανιζόμενος, προφανής στις αισθήσεις και στο νου. Σύμφωνα με τη φιλοσοφία του Καντ, το «νοούμενον» είναι αντικείμενο καθαρά διανοητικής ενόρασης χωρίς καμία φαινομενική ιδιότητα (βλ. με αφηρημένη σκέψη ανώτερου νου)

² [φάντασμα: φανταστικό όραμα]

³ (βλ. «Μυστική Δοξασία», I, σ.62)

⁴ [Προσκόλληση στους εκκλησιαστικούς κανόνες – Ελλην.]

⁵ «Άπαντα Μπλαβάτσκι» (ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΚΛΗΡΟΣ ΚΑΙ ΘΕΟΣΟΦΙΑ), V, σ.355

⁶ (βλ. «Κλειδί της Θεοσοφίας», σ. 18 [απόσπασμα από το άρθρο του Τζ. Ντ. Μπακ «Θεοσοφία»])

οργάνωση ή σώμα που φέρει αυτό το όνομα πρέπει απαραίτητως να είναι μια ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ.

Διαφορετικά, η Θεοσοφία θα ήταν μια ακόμα λέξη ανάμεσα σε εκατοντάδες άλλες παρόμοιες λέξεις που όσο είναι ηχηρές άλλο τόσο είναι εξεζητημένες και κενές περιεχομένου. Θεωρούμενη ως φιλοσοφία, η Θεοσοφία είναι στην πράξη ο αποστακτήρας¹ του Μεσαιωνικού αλχημιστή.² Μετατρέπει το προφανώς βασικό μέταλλο κάθε τελετουργικού και δογματικού θρησκευματος (περιλαμβανομένου και του Χριστιανισμού) σε χρυσό γεγονός και αλήθειας και έτσι πράγματι φέρνει παγκόσμια πανάκεια για τα δεινά της ανθρωπότητας. Γι' αυτό τον λόγο, όταν ζητεί κάποιος να γίνει δεκτός στη Θεοσοφική Εταιρεία, κανείς δεν τον ρωτά σε ποιά θρησκεία ανήκει ούτε ποιές είναι οι απόψεις του για τον Θεό.

Οι απόψεις αυτές είναι αυστηρά προσωπικές και δεν αφορούν την Εταιρεία. Γιατί η Θεοσοφία μπορεί να εφαρμοστεί από Χριστιανούς ή Ειδωλολάτρες, Εβραίους ή μη Εβραίους, από Αγνωστικιστές ή Υλιστές ακόμα και από Άθεους, υπό την προϋπόθεση ότι κανείς τους δεν θα είναι αμετανόητος φανατικός, αρνούμενος να αναγνωρίσει σαν αδέρφια του άνδρες και γυναίκες που δεν ανήκουν στο δικό του θρήσκευμα ή στην δική του πίστη.³

¹[παλαιά συσκευή απόσταξης –Αρχ. Ελλην.]

² [Οι Ροδόσταυροι του Μεσαίωνα, όπως ο Ροβέρτος ντε Φλούκτιμπους, ο Παράκελσος, ο Τόμας Βόγκαν, ο Βαν Χέλμοντ και άλλοι, που αναζητούσαν το κρυμμένο πνεύμα σε κάθε ανόργανη ύλη. Από εξωτερική άποψη, η αλχημεία είναι η μετατροπή άλλων μετάλλων σε χρυσό και στο ελιξίριο της ζωής. Ετυμολογείται από το al και chemi, φωτιά. Αρ. – ο θεός και πατριάρχης Kham, όνομα της Αιγύπτου. Αρ., Ελλην.]

³ «Άπαντα Μπλαβάσγκυ» (ΕΙΝΑΙ Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ ΘΡΗΣΚΕΙΑ;) X, σ. 163

Είναι η Θεοσοφία πνευματισμός;

(Ακολουθεί ένα συντομευμένο απόσπασμα από το «Κλειδί της Θεοσοφίας»¹ υπό μορφή ερωταποκρίσεων μεταξύ της Ε.Π. Μπλαβάτσκι και ενός φανταστικού συνομιλητή.)

Πιστεύετε στον πνευματισμό;

Αν με τη λέξη «πνευματισμός»² εννοείτε τον τρόπο με τον οποίο εξηγούν οι πνευματιστές ορισμένα ασυνήθιστα φαινόμενα, τότε ασφαλώς όχι. Υποστηρίζουν ότι αυτές οι εκδηλώσεις οφείλονται στα «πνεύματα των νεκρών», συνήθως συγγενών που επιστρέφουν στη γη, λένε, για να επικοινωνήσουν με τους αγαπημένους τους. Σε αυτό το σημείο διαφωνούμε εντελώς. Σας διαβεβαιώνουμε ότι τα πνεύματα των νεκρών δεν μπορούν να γυρίσουν στη γη, εκτός από σπάνιες και εξαιρετικές περιπτώσεις... Με τους ανθρώπους επικοινωνούν μόνο με απόλυτα υποκειμενικά μέσα. Αν συμβαίνουν αντικειμενικές παρουσίες οφείλονται στα φαντάσματα³ του σώματος που είχε ο νεκρός. Όμως στον ψυχικό, στον «πνευματικό» πνευματισμό πιστεύουμε απόλυτα

Απορρίπτете και τα πνευματιστικά φαινόμενα;

Ασφαλώς όχι, εκτός από περιπτώσεις συνειδητής παραπλάνησης

Πως τα εξηγείτε τότε;

Με πολλούς τρόπους. Οι αιτίες αυτών των εμφανίσεων δεν είναι τόσο απλές, όσο θέλουν να πιστεύουν οι πνευματιστές. Και πρώτα απ' όλα στις «υλοποιήσεις» συνήθως ο από μηχανής θεός⁴ είναι το αστρικό σώμα ή διπλό⁵ του διαμέσου ή ενός από τους παρισταμένους. Στο αστρικό σώμα επίσης οφείλονται οι περιπτώσεις της μηχανικής γραφής και ούτω καθεξής

Είπατε τη λέξη «συνήθως». Τις άλλες φορές, ποιές είναι οι αιτίες των φαινομένων;

¹ Βλ. «Κλειδί της Θεοσοφίας», σσ. 27-35 και σελ. 41 ελλ. Εκδ.)

² [Στη φιλοσοφία, η συνθήκη ή κατάσταση του νου αντίθετη προς τον υλισμό ή την υλιστική αντίληψη των πραγμάτων. Στη Θεοσοφία, δοξασία που διδάσκει πως ό,τι υπάρχει εμπνέεται ή «πληρούται» από την παγκόσμια ψυχή του Πνεύματος και πως ούτε ένα άτομο δεν μπορεί να υπάρχει στο σύμπαν χωρίς να διέπεται από αυτή την πανταχού παρούσα Αρχή – είναι καθαρός πνευματισμός. Ως προς την πίστη που αντιπροσωπεύει αυτή η ονομασία, δηλαδή, πίστη στη διαρκή επικοινωνία των ζωντανών με τους νεκρούς είτε μέσω των διαμεσολαβητικών δυνάμεων του ίδιου του ανθρώπου είτε μέσω ενός επονομαζόμενου διαμέσου – δεν είναι καθόλου καλύτερη από την υλοποίηση του πνεύματος και τον υποβιβασμό της ανθρώπινης και της θείας ψυχής. Όσοι πιστεύουν σε τέτοιες επικοινωνίες απλώς προσβάλλουν τους νεκρούς και διαπράττουν ιεροσυλία κατ' εξακολούθηση. Ονομαζόταν «νεκρομαντεία» κατά την αρχαιότητα. Όμως, οι σύγχρονοι Πνευματιστές προσβάλλονται όταν τους λέμε αυτή την απλή αλήθεια].

³ [Μια απατηλή οπτασία, παραπλανητική, μη πραγματική, φανταστική, που μοιάζει με φάντασμα πεθαμένου ανθρώπου – Ελλην.]

⁴ [θεός εμφανιζόμενος μετέωρος στη σκηνή αρχαίου θεάτρου με τη βοήθεια μηχανικού μέσου. Επινοημένη και άτεχνη λύση σε μια περίπλοκη κατάσταση –Λατιν.]

⁵ [λαμπρό σώμα που περιβάλλει και εισχωρεί στο φυσικό σώμα του ανθρώπου, ένα λεπτοφυές «αθηρικό» αντίστοιχο, το «διπλό» του φυσικού, μια «σκιά», η λίνγκα σαρίρα (λίνγκα, χαρακτηριστικό υπόδειγμα ή σχέδιο – σαρίρα, αυτό που εύκολα φθείρεται ή διαλύεται – Σανσκρ.]] Υπόδειγμα του εσώτερου ανθρώπου, πλήρης φυσικής ουσίας δηλαδή, το φυσικό σώμα, μέσα από το οποίο λειτουργεί η πράνα, ζωική αρχή. Το αστρικό «σώμα» δεν πρέπει να συγχέεται με την «αστρική ψυχή» που είναι άλλη μια ονομασία του κατώτερου νου ή μάνας].

Αυτό εξαρτάται από το είδος των φαινομένων. Μερικές φορές είναι τα αστρικά λείψανα, τα «κελύφη» του Καμαλόκα¹ από παρελθούσες προσωπικότητες², άλλοτε πάλι είναι «στοιχειακά»³. Η λέξη «πνεύμα» έχει πολλές και διάφορες έννοιες. Πραγματικά δεν ξέρω τί ακριβώς εννοούν οι πνευματιστές με αυτό τον όρο. Εκείνο που έχω καταλάβει είναι ότι τα πνευματιστικά φαινόμενα, κατά τη γνώμη τους, οφείλονται στο μετενσαρκωνόμενο «Εγώ»⁴, την Πνευματική και αθάνατη «ατομικότητα»⁵. Εμείς αποκλείουμε απόλυτα αυτή την εκδοχή. Η Συνειδητή ατομικότητα των άσαρκων δεν μπορεί να υλοποιηθεί, ούτε μπορεί να κατέβει από το νοητικό της Ντεβαχανικό⁶ πεδίο, στην περιοχή της γήινης αντικειμενικότητας.

Και όμως πολλές επικοινωνίες με τα πνεύματα δείχνουν όχι μόνο νοημοσύνη, αλλά υπάρχουν στη συνειδητή σκέψη των ερευνητών και των άλλων, που είναι παρόντες στις συγκεντρώσεις.

Αυτό δεν είναι αναγκαστική απόδειξη, ότι αυτή η νοημοσύνη και οι άλλες γνώσεις ανήκουν σε «πνεύματα», ή προέρχονται από άσαρκες ψυχές. Είναι γνωστό ότι πολλοί υπνοβάτες⁷, όσο διαρκεί ο ύπνος τους, γράφουν ποιήματα, συνθέτουν μουσική ή

¹ Μετά θάνατον, το κάμα μάνας, ένα σύνολο προσωπικών σκέψεων και επιθυμιών, γίνεται ένα «ξεχωριστό» σώμα, κάμα ρούπα, που είναι το είδωλο (φάντασμα) της πρώην προσωπικότητας. Παραμένει για ένα διάστημα σε έναν μεταφυσικό και, επομένως, υποκειμενικό τόπο (Κάμα-λόκα). Στερημένο πνεύματος, ανώτερου νου και φυσικών αισθήσεων, το κάμα – ρούπα βαθμηδόν ξεθωριάζει και αποσυντίθεται τελείως. Εάν, όμως, υποστεί βίαιη έλξη προς τον αντικειμενικό μας κόσμο, είτε λόγω έντονων επιθυμιών και επικλήσεων των επιζώντων φίλων είτε με νεκρομαντικές πρακτικές – μία από τις πιο επιβλαβείς εκ των οποίων είναι η διαμεσότητα – το «στοιχειό» μπορεί να κυριαρχήσει για μια περίοδο που υπερβαίνει κατά πολύ το διάστημα της φυσικής ζωής του πρώην κατόχου του. Όταν το κάμα – ρούπα μάθει την οδό επιστροφής στα ζωντανά ανθρώπινα σώματα, γίνεται «βρυκόλακας» τροφοδοτούμενος από τη ζωτικότητα όσων αναζητούν τη συντροφιά του. Στην Ινδία αυτά τα είδωλα λέγονται «πισάχας» και οι άνθρωποι τα φοβούνται. Το Κάμα λόκα είναι ο Άδης των Ελλήνων («οι λειμώνες του Άδη» κατά τον Πλούταρχο), το «αμέντι» των Αιγυπτίων. – Σανσκρ.]

² [Κατά τη Θεοσοφία, *προσωπικότητα* είναι οι χαμηλότερες τέσσερις καταστάσεις συνειδητότητας ή *πλανημένη* ατομικότητα του ζωικού ανθρώπου, αποτελούμενη από (α) τον ορθολογιστικό, προσωπικό νου ή μάνας, (β) την επιθυμία αισθητικής ζωής ή κάμα, που συνεχώς διακρίνεται στην επιθυμία να συντηρηθεί μια κατάσταση αν είναι τερπνή ή να ξεφύγει κανείς από αυτήν αν είναι οδυνηρή, (γ) το αστρικό (αιθερικό) διπλό ή λίνγκα σαρίρα, (δ) το φυσικό σώμα ή στούλα σαρίρα].

³ [Στοιχειά είναι τα πνεύματα των στοιχείων ή δυνάμεων της φύσης. Στοιχειακά, όμως, είναι τα κάμα-μανασικά υπολείμματα στο κάμα –λόκα, πριν από την απόσυρση της αθάνατης ανώτερης τριάδας (άτμα-μπούντι-μάνας) προς το Ντεβαχάν. Διαχωρισμένα από την επιρροή των ανώτερων αρχών, τα Στοιχειακά τείνουν να έλκονται κάτω προς τη γη ασυγκράτητα, ανάμεσα σε Στοιχειά ομοειδή προς την ακατέργαστη φύση τους και γι' αυτό τείνουν να τονίζουν τις εξαχρεωμένες πτυχές της προσωπικότητας ενός νεκρού.]

⁴ [Το Εγώ, ο «κατώτερος εαυτός», αυτό που είναι συνειδητό και σκέφτεται «Εγώ είμαι Εγώ» - Ελλην.]

⁵ [Κατά τη Θεοσοφία, η *ατομικότητα* είναι η αθάνατη ανώτερη τριάδα στην επταπλή σύσταση του Ανθρώπου, η *αληθινή* ατομικότητα, ο πνευματικός άνθρωπος ή το ενσαρκωνόμενο εγώ που περιοδικά εστιάζεται σε μια εφήμερη προσωπικότητα. Αποτελείται από (α) μια ακτίνα του απόλυτου, πνεύμα ή άτμα, (β) ένα όχημα για το ανωτέρω, μια ενοποιητική αρχή ή μπούντι, (γ) αφηρημένο, απρόσωπο, προσηλωμένο προς τον ουρανό νου ή μάνας.]

⁶ [Θιβ. «ντεβαχάν», κυριολεκτικά: «η κατοικία των θεών». Μια υποκειμενική κατάσταση ανάμεσα σε δύο ενσαρκώσεις που βιώνει ο ανώτερος εαυτός όταν αποδεσμεύεται από το κατώτερο αντίστοιχό του μετά το κάμα λόκα ή τον «δεύτερο θάνατο». Το Ντεβαχάν είναι μία περίοδος πνευματικής μακαριότητας (ευδαιμονίας) όπου ο εσώτερος άνθρωπος αναρρώνει από τις δοκιμασίες και συμφορές της τελευταίας μετενσάρκωσης και αποκτά πνευματική δύναμη πριν βυθιστεί και πάλι στην ύλη για μια περαιτέρω περίοδο αντικειμενικής εμπειρίας.]

⁷ [από το λατινικό somnus (Ελλην. «ύπνος»), θεός του ύπνου. «Υπνοβάτες»]

λύνουν μαθηματικά προβλήματα, χωρίς ποτέ να έχουν ασχοληθεί με τη μουσική ή τα μαθηματικά. Μερικοί μάλιστα απαντούν με εξυπνάδα σε ερωτήσεις που τους γίνονται, μιλούν γλώσσες, π.χ. λατινικά ή εβραϊκά, που αγνοούν εντελώς όταν είναι ξύπνιοι. Μήπως και αυτά οφείλονται στα πνεύματα;

Πώς τα εξηγείτε λοιπόν;

Πρεσβεύουμε ότι μέσα σε κάθε άνθρωπο υπάρχει ο Θεός σπινθήρας, που είναι ίδιος στην ουσία του με το «παγκόσμιο πνεύμα». Το πνευματικό «Εγώ» μας είναι πάνσοφο, αλλά δεν μπορεί να εκδηλώσει τη σοφία του, γιατί εμποδίζεται από τους περιορισμούς της ύλης. Τώρα όσο περισσότερα αυτά τα εμπόδια αδρανούν, με άλλα λόγια όσο περισσότερο παραλύει το φυσικό σώμα και χάνει την ατομική του αυτοτέλεια και ενεργητικότητα, (πράγμα που συμβαίνει σε βαθύ ύπνο ή σε μεγάλη αρρώστια), τόσο περισσότερο το εσωτερικό «Εγώ» εκδηλώνεται στο φυσικό πεδίο. Αυτή είναι η δική μας εξήγηση γι' αυτά τα πραγματικά θαυμαστά φαινόμενα, που ανήκουν σε ανώτερα πεδία, και στα οποία πιστοποιούμε αναμφισβήτητη νοημοσύνη και γνώση. Όσον αφορά τώρα τα κατώτερης ποιότητας φαινόμενα, τις διάφορες κοινοτυπίες και φλυαρίες που αποδίδονται στα «πνεύματα», θα μας χρειαζόταν πολύς χρόνος και χώρος για να δώσουμε τις πιο σημαντικές εξηγήσεις που κατέχουμε γι' αυτά. Εξ άλλου δεν μας ενδιαφέρει να επηρεάσουμε και να καταρρίψουμε τις δοξασίες των πνευματιστών ή όποια άλλη πίστη. Το βάρος της απόδειξης ας πέσει στους ώμους αυτών που πιστεύουν στα πνεύματα. Και εκείνοι άλλωστε από τους πιο αξιόλογους πνευματιστές, τους πιο έξυπνους και πιο μορφωμένους, που είναι απόλυτα βέβαιοι πως οι ανώτερης μορφής εμφανίσεις οφείλονται σε άσαρκα πνεύματα, μόνοι τους ομολογούν πως «όλα» τα φαινόμενα δεν έχουν για αιτία τους τα πνεύματα. Σιγά-σιγά θα καταλάβουν όλη την αλήθεια, αλλά, εν τω μεταξύ, εμείς δεν έχουμε τη δικαίωμα, ούτε την επιθυμία να τους προσηλυτίσουμε στις απόψεις μας. Και ακόμη λιγότερο μάλιστα, αφού, όταν πρόκειται για εμφανίσεις καθαρά ψυχικές και πνευματικές, εμείς πιστεύουμε στην επικοινωνία του πνεύματος ενός ζωντανού ανθρώπου με μια άσαρκη προσωπικότητα.¹

Μήπως αυτά σημαίνουν ότι απορρίπτετε συνολικά την πνευματιστική φιλοσοφία;

...πραγματικά, δεν έχουν καμιά φιλοσοφία. Το ομολογούν και οι πιο διανοητικοί και θερμοί υπερασπιστές του Πνευματισμού. Και βέβαια, εκτός από τους φανατικούς ..., δεν αρνείται τη μόνη μεγάλη και ακαταμάχητη αλήθεια που πρεσβεύουν: ότι δηλαδή τα πνευματιστικά φαινόμενα παράγονται από διάμεσα, που ελέγχονται από αόρατες δυνάμεις και διάνοιες ...²

Λένε ότι η Θεοσοφική Εταιρεία ιδρύθηκε για να συντρίψει μαζί με τον πνευματισμό και κάθε άλλη πίστη στην επιβεβαίωση της ανθρώπινης ατομικότητας μετά τον θάνατο.

Οι πληροφορίες σας δεν είναι σωστές. Όλες οι πεποιθήσεις μας στηρίζονται πάνω στην αθανασία της ατομικότητας. Όμως, όπως και πολλοί άλλοι, κάνετε σύγχυση ανάμεσα στις λέξεις προσωπικότητα και ατομικότητα. Οι ψυχολόγοι στη Δύση δε ξεχωρίζουν καμιά διαφορά ανάμεσα στις δύο. Και όμως αυτή η διαφορά ακριβώς δίνει το κλειδί για την κατανόηση της φιλοσοφίας της Ανατολής. Αυτό είναι το σημείο διαχωρισμού μεταξύ Πνευματισμού και Θεοσοφίας. Παρόλο που κινδυνεύω να προκαλέσω την

¹ (Κ.Θ. σελ 43-44 ελλ εκδ.)

² (Κ.Θ. σελ. 44-45 ελλ εκδ)

αντιπάθεια μερικών πνευματιστών, οφείλω ωστόσο να δηλώσω πως η Θεοσοφία είναι γνήσιος πνευματισμός, ενώ η σύγχρονη κίνηση με τον τίτλο «πνευματισμός» δεν είναι παρά υπερβατικός¹ υλισμός.²

Εξηγήστε πιο καθαρά παρακαλώ.

Η Θεοσοφική διδασκαλία επιμένει ιδιαίτερα στην άποψη ότι το πνεύμα και η ύλη είναι το ίδιο πράγμα και λέει πως το πνεύμα είναι εν δυνάμει ύλη, την περιέχει δηλαδή σε λανθάνουσα κατάσταση, και η ύλη είναι αποκρυσταλλωμένο, συμυκνωμένο πνεύμα, ακριβώς όπως ο πάγος είναι στερεοποιημένος ατμός. Αφού λοιπόν το ΣΥΜΠΙΑΝ στην πρωταρχική του, την αιώνια φάση, είναι όχι «πνεύμα» αλλά «υπερπνεύμα»³, η αισθητή στερεή ύλη είναι η περιοδική του εκδήλωση και ο όρος «πνεύμα» αρμόζει μόνο στην ατομικότητα.⁴

Τι ξεχωρίζει λοιπόν την «αληθινή ατομικότητα» από το καθημερινό εγώ μας, που ξέρουμε όλοι;

Υπάρχει διαφορά ανάμεσα στην απλή συνείδηση του εαυτού μας, που εκφράζεται με την σκέψη «εγώ είμαι εγώ», και την πιο περίπλοκη σκέψη «εγώ είμαι ο κύριος Σμίθ ή ο κύριος Μπράουν». Αυτή η διάκριση είναι ο κεντρικός άξονας της όλης ιδέας της μετενσάρκωσης, μιας σειράς δηλαδή από γεννήσεις και θανάτους, στην οποία πιστεύουμε. «Κύριος Σμίθ» σημαίνει μια αλληλουχία από καθημερινές εμπειρίες, συνδεδεμένες μεταξύ τους με τη μνήμη. Καμιά όμως από αυτές τις εμπειρίες δεν είναι το πραγματικό, δεν δίνουν στον κύριο Σμίθ το αίσθημα πως είναι ο εαυτός του, αφού τις περισσότερες τις λησμονεί. Όσες μόνο διατηρούνται μέσα του, του δίνουν το αίσθημα της εγώτητας. Γι' αυτό εμείς οι Θεόσοφοι ξεχωρίζουμε το στοιχείο που δίνει στον άνθρωπο το αίσθημα του «εγώ είμαι εγώ», από την ψεύτικη εφήμερη προσωπικότητα, που είναι ένα σύμπλεγμα από καθημερινές εμπειρίες. Αυτό το «εγώ είμαι εγώ», ονομάζουμε αληθινή ατομικότητα και θεωρούμε ότι η ατομικότητα αυτή, όπως και ένας ηθοποιός, παίζει πολλούς ρόλους στο θέατρο της ζωής. Κάθε της βίος είναι μια θεατρική παράσταση. Τη μία βραδιά ο ηθοποιός, ή το «Εγώ», υποκρίνεται το Μάκβεθ, την άλλη τον Σάυλοκ, την Τρίτη τον Ρωμαίο, την τέταρτη τον Άμλετ ή τον βασιλιά Λήρ και έτσι συνέχεια μέχρις ότου συμπληρώσει ολόκληρο τον κύκλο των επανενσαρκώσεων. Το Εγώ ή ατομικότητα αρχίζει την περιοδεία του σαν πνεύμα του δάσους, όπως ο Άριελ και ο Πούκ. Ύστερα γίνεται κομπάρσος, στρατιώτης, ακόλουθος και μέλος του χορού. Αργότερα προβιβάζεται σε ομιλούντες ρόλους, τότε σημαντικούς, τότε ασήμαντους. Εγκαταλείπει τέλος τη σκηνή, αφού γίνει ο Πρόσπερος, ο «μάγος».⁵

Καταλαβαίνω. Θέλετε να πείτε ότι το αληθινό Εγώ δεν μπορεί να επιστρέψει στη γη μετά τον θάνατο. Και όμως, αν ο ηθοποιός έχει διατηρήσει το αίσθημα της ατομικότητάς του, δεν είναι ελεύθερος, αν θέλει, να επισκεφτεί πάλι την σκηνή των προηγούμενων ρόλων του;

¹ [Το να υψώνεται κάποιος υπεράνω. Το να περνά ή να βρίσκεται πέρα από τα όρια του...- Λατιν. "transcendere" από το ρήμα "scandere", αναρριχώμαι.]

² Κ.Θ. σελ. 46 ελλ. Εκδ

³ [Πέρα –υπεράνω. –Ελλην.]

⁴ Κ.Θ. σελ. 47 ελλ. εκδ.

⁵ Κ.Θ. σελ.47-48 ελλ εκδ.

Όχι. Μια τέτοια επιστροφή είναι ασυμβίβαστη με την κατάσταση ανέφελης ευτυχίας μετά τον θάνατο, και θα σας το αποδείξω. Ο άνθρωπος, όσο ζει, υποφέρει τόσα πολλά βάσανα, που δεν τα αξίζει πάντοτε, είτε από το άμεσο περιβάλλον του, είτε από τους άλλους ανθρώπους που συναλλάσσεται, ώστε να έχει κάθε δικαίωμα να γνωρίσει την απόλυτη ηρεμία, τη γαλήνη, αν όχι την ευτυχία, πριν πάρει στους ώμους του πάλι το βάρος μιας νέας γήινης ύπαρξης. Όμως αυτά θα σας τα εξηγήσω παρακάτω.¹

¹ Κ.Θ. σελ 48 Ελλ. Εκδ.

Είναι η Θεοσοφία φιλοσοφία;

Η Θεοσοφία είναι Εσωτερική Σοφία ή Θεία Γνώση

.....η Εσωτερική Φιλοσοφία θεωρείται ότι είναι η μόνη που αντιστέκεται, σε αυτή την εποχή του άκρατου και παράλογου υλισμού, στις επαναλαμβανόμενες επιθέσεις εναντίον όλων όσα θεωρεί ο άνθρωπος πολυτιμότερα και ιερότερα, στην εσωτερική πνευματική ζωή του. Ο γνήσιος φιλόσοφος, ο μελετητής της Εσωτερικής Σοφίας, δεν βλέπει καθόλου τις προσωπικότητες, τις δογματικέςπίστεις και ιδιαίτερες τις θρησκείες. Επιπλέον, η Εσωτερική φιλοσοφία συμφιλιώνει όλες τις θρησκείες, τις απογυμνώνει από τα εξωτερικά, ανθρώπινα ενδύματά τους και αποδεικνύει ότι έχουν κοινές ρίζες με τις άλλες μεγάλες θρησκείες. Αποδεικνύει την αναγκαιότητα μιας απόλυτης Θείας Αρχής στη φύση. Δεν αρνείται τη Θεότητα όπως δεν αρνείται τον Ήλιο. Η εσωτερική φιλοσοφία ποτέ δεν απέρριψε τον Θεό στη Φύση ούτε και τη Θεότητα ως το απόλυτο και αφηρημένο *Ενα*¹. Αρνείται μόνο να δεχτεί οιονδήποτε θεό των αποκαλούμενων μονοθεϊστικών θρησκειών, θεούς που ο άνθρωπος κατασκεύασε κατ' εικόνα και ομοίωσή του, βλάσφημη και θλιβερή καρικατούρα του Αιώνιως Ακατάληπτου.²

Βρίσκεται στον πυρήνα όλων των θρησκειών και φιλοσοφιών από τους αρχαιότατους χρόνους μέχρι σήμερα,

.....Η Θεοσοφία δεν είναι ούτε Βουδισμός, Χριστιανισμός, Ιουδαϊσμός, Μωαμεθανισμός, Ινδουισμός ούτε κάποιος άλλος –ισμός³: είναι η *εσωτερική σύνθεση* των γνωστών θρησκειών και φιλοσοφιών.⁴

[Οι διδασκαλίες της Θεοσοφίας] δεν ανήκουν αποκλειστικά ούτε στην Ινδουιστική, τη Ζωροαστρική ή την Αιγυπτιακή θρησκεία, ούτε στον Βουδισμό, τον Ισλαμισμό ή τον Χριστιανισμό. (Η Θεοσοφία) είναι η ουσία όλων αυτών. Τα διάφορα θρησκευτικά συστήματα, ενώ στην αρχή τους ξεπήδησαν από αυτή, τώρα οδηγούνται στη συγχώνευση με το αρχικό τους στοιχείο, από το οποίο φύτρωσε, αναπτύχθηκε και υλοποιήθηκε κάθε μυστήριο και δόγμα».⁵

Περιλαμβάνοντας όλους τους τομείς της κοσμικής γνώσης και της ανθρώπινης προσπάθειας.

Διότι πάνω από όλες τις ανθρώπινες αιρέσεις βρίσκεται η Θεοσοφία στην αφηρημένη της έννοια. Η Θεοσοφία που είναι πάρα πολύ ευρεία για να την περιλαμβάνει οποιαδήποτε από αυτές, αλλά που η ίδια πολύ εύκολα τις περιλαμβάνει.⁶

Ωστόσο, είναι πρακτική και ηθική φιλοσοφία η οποία διαρκώς ανατρέπει τα όρια που έχουμε επιβάλει στον εαυτό μας για να διευρύνει τη συνειδητότητα.

¹ [Οντότητα – Λατιν.]

² Βλ. «Μυστική Δοξασία», σ. I, XX

³ [Κατάληξη που σχηματίζει αφηρημένα ουσιαστικά που δηλώνουν κατάσταση ή σύστημα, όπως εγωισμός, δεισμός, ρατσισμός κ.λ.π. – Λατιν. Ελλην.]

⁴ «Άπαντα Μπλαβάτσκι» (ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΝΟΗΜΕΝΕΣ ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ) IX, σ. 218

⁵ «Μυστική Δοξασία», σ. I, VIII

⁶ «Άπαντα Μπλαβάτσκι» (ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΘΕΟΣΟΦΟΙ;) II σελ. 105

... Η Θεοσοφία εναρμονίζει τέλεια το εντός του ανθρώπου θείο με το ανθρώπινο, προσαρμόζει τις θείες ποιότητες και επιδιώξεις του και εναρμονίζει την επίδρασή τους στα γήινα και ζωώδη πάθη του. Η καλοσύνη, η απουσία κάθε κακού συναισθήματος ή ιδιοτέλειας, η ευσπλαχνία, η καλή προαίρεση προς όλα τα όντα κι η απόλυτη δικαιοσύνη προς τους άλλους όπως και προς τον ίδιο τον εαυτό είναι τα κύρια χαρακτηριστικά της. Όποιος διδάσκει τη Θεοσοφία κηρύσσει το ευαγγέλιο της καλοσύνης. Αλλά και αντιστρόφως, - όποιος κηρύσσει το ευαγγέλιο της καλοσύνης, διδάσκει Θεοσοφία.¹

Ναι. Η Θεοσοφία είναι η επιστήμη για ό,τι είναι θείο στον άνθρωπο και στη φύση. Είναι η μελέτη και ανάλυση του άγνωστου και του άλλως ΑΚΑΤΑΛΗΠΤΟΥ μέσα από το γνωστό κι αυτό που είναι δυνατό να γνωσθεί.

«Στην πρακτική της εφαρμογή ασφαλώς σημαίνει – ελευθερία (της σκέψης), αυτό-εμπιστοσύνη και αυτοέλεγχο, θάρρος και ανεξαρτησία».²

... Ο Κώδικας Ηθικής της Θεοσοφίας είναι πολύ πιο απαραίτητος στην ανθρωπότητα από τις επιστημονικές απόψεις για τα ψυχικά δεδομένα της φύσης και του ανθρώπου.³

Η Θεοσοφία είναι φιλοσοφία ζωής,

«Η Θεοσοφία δεν πρέπει να εκπροσωπεί απλώς ένα σύνολο ηθικών αληθειών, ένα κορμό μεταφυσικών κανόνων Ηθικής που έχουν συνοψιστεί σε θεωρητικά κείμενα. Η Θεοσοφία πρέπει να καταστεί πρακτική και γι' αυτό πρέπει να αποδεσμευτεί από ανώφελες συζητήσεις. ... Πρέπει να βρει αντικειμενική έκφραση σε έναν πλήρη κώδικα ζωής που να είναι απόλυτα διαποτισμένος από το πνεύμα της – πνεύμα αμοιβαίας ανοχής, ευσπλαχνίας και αγάπης».⁴

Είναι γνήσια φιλοσοφία, η Αληθινή Αγάπη της Σοφίας, όχι πολυλογία.

... η σύγχρονη ετυμολογία της λέξης «φιλοσοφία» που ερμηνεύεται σαν «αγάπη της σοφίας» ... δεν ανταποκρίνεται στην πραγματική έννοια. Οι φιλόσοφοι ήταν επιστήμονες και η φιλοσοφία ήταν πραγματική επιστήμη – όχι, απλώς συζητήσεις, όπως συμβαίνει σήμερα. Ο όρος είναι σύνθετος από δύο ελληνικές λέξεις η έννοια των οποίων έχει σκοπό να μεταδώσει το κρυφό νόημά της και πρέπει να ερμηνεύεται ως «σοφία της αγάπης». Στη λέξη «αγάπη», λοιπόν, είναι κρυμμένη η εσωτερική σημασία : γιατί η λέξη «αγάπη», εδώ, δεν χρησιμοποιείται σαν ουσιαστικό, ούτε σημαίνει «συναίσθημα» ή «αρέσκεια», αλλά είναι ο όρος που χρησιμοποιείται για τον Έρωτα, αυτή την αρχέγονη αρχή της θείας δημιουργίας, που είναι συνώνυμη με τη λέξη «πόθος»⁵, την αφηρημένη επιθυμία⁶ στη Φύση για δημιουργία, που έχει σαν αποτέλεσμα μια ατέλειωτη σειρά φαινομένων. Σημαίνει τη Θεία Αγάπη αυτό το παγκόσμιο στοιχείο της θείας διαρκούς παρουσίας που διαχέεται στη Φύση και που

¹ «Απαντα Μπλαβάτσκι», (ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ), ΙΧ, σ.245

² Από το ίδιο, (ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΚΛΗΡΟΣ ΚΑΙ ΘΕΟΣΟΦΙΑ), V, σ.353 [από κείμενο του Αϊδεσιμότατου Τσα Νταλ]

³ Από το ίδιο, (ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ Ε. Π. ΜΠΛΑΒΑΤΣΚΙ), ΧΙ, σ.162

⁴ Από το ίδιο (ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟ «ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ»), VII, σσ. 169-70, [απόσπασμα από την Επιστολή Δασκάλου της Σοφίας]

⁵ [Επιθυμία (πόθος) – Ελλην.]

⁶ «Γιατί στο Ρίγκ-Βέντα, επίσης το Κάμα είναι η προσωποποίηση εκείνου του αισθήματος που οδηγεί και ωθεί στη δημιουργία. Αυτό ήταν η πρώτη κίνηση που διήγειρε το ΕΝΑ – μετά την εκδήλωσή του από την καθαρά αφηρημένη αρχή – να δημιουργήσει. «Πρώτα πρόβαλε μέσα Του η επιθυμία, που ήταν το πρωταρχικό σπέρμα του νου και την οποία οι σοφοί, ερευνώντας με τη διάνοιά τους, ανακάλυψαν ότι είναι ο δεσμός που συνδέει την Οντότητα με τη Μη-Οντότητα» (Μυστική Δοξασία, ΙΙ .176)

είναι συγχρόνως η κύρια αιτία και το αποτέλεσμα.¹ Η «σοφία της αγάπης» (ή «φιλοσοφία») σήμαινε έλξη και αγάπη για κάθε τι κρυμμένο πίσω από τα αντικειμενικά φαινόμενα και τη γνώση περί αυτά. Η φιλοσοφία σήμαινε την ύψιστη Μαθητεία (την κατάσταση του Αντέπτ) – αγάπη για τη θεότητα και αφομοίωση προς αυτήν. Με την μετριοφροσύνη που τον διέκρινε, ο Πυθαγόρας αρνιόταν να καλείται Φιλόσοφος (ή να θεωρείται ότι γνωρίζει καθετί κρυμμένο στα ορατά πράγματα, το αίτιο και το αιτιατό ή την απόλυτη αλήθεια και αυτοαποκαλείτο απλώς Σοφός, οπαδός της φιλοσοφίας ή της Σοφίας της Αγάπης – ενώ η αγάπη με την εξωτερική της έννοια ήταν τόσο υποβαθμισμένη από τους ανθρώπους τότε, όσο είναι και τώρα, με την καθαρά γήινη αντιμετώπισή της.²

Από μεταφυσική άποψη, η Θεοσοφία είναι η συσσωρευμένη μαρτυρία και σοφία των αιώνων.

Η Θεοσοφία δεν είναι η γνώση ενός Θεού.

... Θεοσοφία στην κυριολεξία δεν σημαίνει τη γνώση του «Θεού», αλλά των θεών, δηλαδή του Θείου, που είναι η γνώση που βρίσκεται πάνω από τον άνθρωπο.³

Είναι η γνώση των θεών, η Ουράνια Γνώση.

Η Θεοσοφία είναι θεία γνώση και η γνώση είναι αλήθεια. Κάθε αληθινό γεγονός, κάθε ειλικρινής λέξη είναι επομένως αναπόσπαστο μέρος της Θεοσοφίας.⁴

Απύθμενος Ωκεανός Αιώνιας Αλήθειας, Αγάπης και Αμεροληψίας,

... Εάν η Θεοσοφία σημαίνει κάτι, αυτό είναι η αλήθεια. Και η αλήθεια πρέπει να ασχολείται αδιακρίτως και με το ίδιο πνεύμα αμεροληψίας τόσο ως προς την τιμιότητα όσο και προς την ανεντιμότητα.⁵

Η Θεοσοφία είναι η απύθμενη αγάπη και σοφία που αντανακλά την ακτινοβολία της στη γη, ενώ η Θεοσοφική Εταιρεία είναι μόνο μια ορατή φυσαλίδα αυτής της αντανάκλασης. Η Θεοσοφία είναι η θεία φύση, ορατή και αόρατη και η Εταιρεία είναι η ανθρώπινη φύση, που προσπαθεί να φτάσει τη θεία συγγένισά της. Η Θεοσοφία τέλος είναι ο αιώνιος, ακίνητος ήλιος και η Εταιρεία ο φευγαλέος κομήτης που προσπαθεί να σταθεροποιήσει μια τροχιά και να γίνει πλανήτης που πάντα αισθάνεται την έλξη του ήλιου της αλήθειας. Η Θεοσοφική Εταιρεία ιδρύθηκε για να δείξει στους ανθρώπους ότι η Θεοσοφία υπάρχει και για να τους βοηθήσει να την πλησιάσουν με τη μελέτη και την αφομοίωση της αιώνιας αλήθειας.⁶

(Επειδή η Θεοσοφία) υπήρξε πάντα μέσα στους ατελείωτους κύκλους του Παρελθόντος, έτσι εξακολουθεί να υπάρχει μέσα στον άπειρο χρόνο του Μέλλοντος, γιατί η Θεοσοφία είναι το συνώνυμο της ΑΙΩΝΙΑΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ.⁷

¹ Βλ. Γιουβενάλις 15, 131 – «Λόγια του Βασιλιά» «Όταν η Κυρά Φύση έδωσε δάκρυα στον άνθρωπο Τάδωσε για να φανερώσει πως του χάρισε καρδιά με αισθήματα. Το ευγενέστερο δώρο μας».

² «Άπαντα Μπλαβάτσκι» (Η ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ), XIV, σ. 255, υποσημ.

³ «Άπαντα Μπλαβάτσκι» (ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑ;), IX, σ.38

⁴ Από το ίδιο («ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΤΟΥ ΛΟΥΣΙΦΕΡ») IX, σ.9

⁵ «ΚΛΕΙΔΙ ΤΗΣ ΘΕΟΣΟΦΙΑΣ», σ.57

⁶ Από το ίδιο, σ.304 (Περί προσδοκιών από τη Θεοσοφία στο μέλλον)

⁷ Κ.Θ. σελ. 305 Ελλ. Εκδ

Είναι πέρα για πέρα μονιστική

...Αναζητεί τη μόνη Αλήθεια σε όλες τις θρησκείες, τις επιστήμες, σε κάθε εμπειρία, όπως και σε κάθε σύστημα σκέψης. Ποιός σκοπός μπορεί να είναι ευγενέστερος, περισσότερο παγκόσμιος, περισσότερο περιεκτικός;¹

Είναι σύμμαχος με τα ιδεώδη όλων όσων αναζητούν την αλήθεια.

Η Θεοσοφία είναι σύμμαχος² κάθε ανθρώπου που αναζητεί επίμονα με τον δικό του τρόπο τη γνώση της Θείας Αρχής, τη σχέση του ανθρώπου με αυτήν και τις εκδηλώσεις της φύσης ως προς αυτήν.

Η Θεοσοφία ...υπερασπίζεται την ανάπτυξη και τα μέσα της ίδιας της φύσης του ΑΝΘΡΩΠΟΥ σαν το πιο μεγαλειώδες ιδανικό για το οποίο μπορούμε να μοχθούμε.³

Η ζώσα Θεοσοφία μπορεί, κάποια μέρα, να δώσει μια απόκρυφη αντίληψη του εσωτερικού κόσμου.

Για να ορίσουμε συνολικά τη Θεοσοφία, πρέπει να λάβουμε υπόψη όλες τις πτυχές της. Ο εσωτερικός κόσμος δεν είναι κρυμμένος από όλους μέσα σε αδιαπέραστο σκοτάδι. Με την ανώτερη ενόραση που αποκτάται από τη *Θεοσοφία* – ή τη γνώση του Θεού, που μεταφέρει τον νου από τον κόσμο της μορφής στον κόσμο του άμορφου πνεύματος, ο άνθρωπος έχει κατορθώσει κάποιες φορές σε κάθε εποχή και περιοχή να αντιληφθεί πράγματα του εσωτερικού ή αόρατου κόσμου. Έτσι προέκυψαν οι «Σαμάντι» ή Ντυαν Γιόγκι Σαμάντι των Ινδουιστών ασκητών, οι “Δαιμονοφωτισμένοι” ή η πνευματική φώτιση των Νεοπλατωνικών, η «Αστρική»⁴ Συνομιλία⁵ των Ροδόσταυρων ή των Φιλοσόφων του Πυρός ακόμα δε και η εκστατική κατάσταση ύπνωσης των μυστικιστών και των σύγχρονων μεσμεριστών και πνευματιστών, ταυτίζονται ως προς τη φύση αν και διαφέρουν κατά την εκδήλωση. Η αναζήτηση του θειότερου «εαυτού» του ανθρώπου, που τόσο συχνά και τόσο λανθασμένα ερμηνεύεται σαν ατομική επικοινωνία με έναν προσωπικό Θεό, ήταν το αντικείμενο κάθε μυστικιστή και η πίστη στη δυνατότητά της φαίνεται πως ήταν σύγχρονη με τη γένεση της ανθρωπότητας – κάτι που κάθε λαός ονόμασε διαφορετικά. Έτσι, ο Πλάτων και ο Πλωτίνος ονομάζουν «Διανοητική ενέργεια» αυτό που οι Γιόγκι και οι Σροτρίγια καλούν «Βίντυα». «Μέσα από την σκέψη, την αυτογνωσία και τη διανοητική πειθαρχία, η ψυχή μπορεί να εξυψωθεί στη θέαση της αιώνιας αλήθειας, του αγαθού και του καλού – δηλαδή στη *θέαση του Θεού*- αυτό είναι η *εποπτεία*» έλεγαν οι Έλληνες. «Το να ενώσει κανείς την ψυχή του με την Παγκόσμια ψυχή», λέει ο Πορφύριος, «απαιτεί μόνο έναν απόλυτα καθαρό νου. Με τον διαλογισμό (την ενδοσκόπηση), την απόλυτη αγνότητα και καθαρότητα του σώματος, μπορούμε να έρθουμε πλησιέστερα προς Αυτήν και έτσι να δεχτούμε αληθινή γνώση και θαυμαστή ενόραση».⁶

¹ «Άπαντα Μπλαβάτσκι» (Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΗΣ), ΙΧ, σ.339

² «Άπαντα Μπλαβάτσκι» (ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ;), ΙΙ, σ.103

³ Από το ίδιο, (ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ) VI, σ.173

⁴ [Ό,τι αναφέρεται στα αστέρια και από εσωτερική άποψη: ποικίλες επιδράσεις που προέρχονται από τέτοιες περιοχές, όπως η «αστρική δύναμη» του Παράκελσου. Λατιν.]

⁵ [Φαντασία εμπειριών που αντισταθμίζει την απώλεια μνήμης. Λατιν.]

⁶ Άπαντα Μπλαβάτσκι» (ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ;), ΙΙ, σσ. 92-93

Εκεί μύστες μπορούν να δουν το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον σαν μέσα σε καθρέφτη.

Η πραγματική Θεοσοφία είναι, για τους μυστικιστές, εκείνη η κατάσταση που ο Απολλώνιος ο Τυανέας περιέγραφε ως εξής: «Βλέπω το παρόν και το μέλλον σαν σε καθαρό καθρέφτη. Ο σοφός δεν χρειάζεται να περιμένει τους ατμούς της γης και την αλλοίωση του αέρα για να προβλέπει τα γεγονότα... Οι θεοί βλέπουν το μέλλον. Ο κοινός άνθρωπος βλέπει το παρόν. Οι σοφοί βλέπουν αυτό που επίκειται».¹

Η Θεοσοφία αφυπνίζει και απελευθερώνει τον Εσώτερο Άνθρωπο, από τα δεσμά της σκιάς του.

[Οι διδασκαλίες της Θεοσοφίας] αν μελετηθούν σοβαρά, ενεργοποιώντας τις λογικές δυνάμεις του ανθρώπου και αφυπνίζοντας το *εσώτερο* στον ζωικό άνθρωπο, δραστηριοποιούν κάθε μέχρι τούδε λανθάνουσα δύναμη καλού εντός μας, καθώς και την αντίληψη του αληθινού και του πραγματικού ως αντιθέτων του κίβδηλου και του μη πραγματικού. Σχίζοντας με σταθερό χέρι το πυκνό πέπλο του νεκρού γράμματος με το οποίο είναι καλυμμένο κάθε κείμενο των αρχαίων θρησκευτών, η επιστημονική Θεοσοφία, εκπαιδευμένη στον πανούργο συμβολισμό των αιώνων, αποκαλύπτει στον χλευαστή της αρχαίας σοφίας την προέλευση των πίστεων και των επιστημών που επικράτησαν στον κόσμο. Ανοίγει νέα οπτικά πεδία πέραν των παλαιών οριζόντων των παγιωμένων, αποκρυσταλλωμένων και δεσποτικών πίστεων. Και, μετατρέποντας την τυφλή πίστη σε λελογισμένη γνώση βασισμένη σε μαθηματικούς νόμους – τη μόνη *θετική* επιστήμη – του δείχνει σε βαθύτερες και πιο φιλοσοφικές πτυχές την ύπαρξη εκείνου που, απωθημένος από την ανεπεξέργαστη μορφή του νεκρού γράμματος είχε από πολύ καιρό εγκαταλείψει σαν παιδικό παραμύθι. Δίνει ένα σαφή, καλά προσδιορισμένο στόχο, ένα ιδεώδες ζωής, σε κάθε ειλικρινή άνθρωπο σε όποια κοινωνική βαθμίδα κι αν ανήκει, όποια κι αν είναι η κουλτούρα του και η διανοητική του στάθμη. Η Πρακτική Θεοσοφία δεν είναι *μια* Επιστήμη, αλλά περιλαμβάνει κάθε επιστήμη ζωής, ηθική και φυσική. Εν ολίγοις, δικαιούται να θεωρείται παγκόσμιο «όχημα», δάσκαλος οικουμενικής γνώσης και εμπειρίας, μιας ευρυμάθειας που όχι μόνο βοηθάει και καθοδηγεί τους μαθητές του επιτυχώς να εξετάζουν κάθε επιστημονική και ηθική λειτουργία στην επίγεια ζωή, αλλά τους προετοιμάζει και για τις επερχόμενες ζωές, αν οι μαθητές αυτοί θελήσουν μόνο να μελετήσουν το σύμπαν και τα μυστήριά του *εντός τους*, αντί να τα μελετούν υπό το πρίσμα της ορθόδοξης επιστήμης και θρησκείας.²

Ούτως ώστε να μπορέσει να αρχίσει να ζει για τους άλλους, εδώ στη γη ανεπηρέαστος από το δεσμότη του.

[Οι στόχοι της Θεοσοφίας] είναι ποικίλοι. Οι πιο σημαντικοί, όμως, είναι αυτοί που είναι πιθανόν να οδηγήσουν στην ανακούφιση παντός είδους ανθρώπινης δυστυχίας, ηθικής αλλά και φυσικής. Και πιστεύουμε ότι η πρώτη είναι πολύ πιο σημαντική από τη δεύτερη. Η Θεοσοφία πρέπει να εμπνέει κώδικα ηθικής³, πρέπει να εξαγνίζει την ψυχή,

¹ «Κλειδί της Θεοσοφίας», σ. II, υποσημ. (απόσπασμα από το κείμενο του Α. Ουάλντερ «Εκλεκτική Φιλοσοφία»).

² «Άπαντα Μπλαβάτσκι» (ΕΙΝΑΙ Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ ΘΡΗΣΚΕΙΑ;), X, σσ. 164-65

³ [Η επιστήμη της ηθικής, η φιλοσοφία του ανθρώπινου χαρακτήρα και της συμπεριφοράς, ένα σύστημα που ετυμολογικά ανάγεται στην ελληνική λέξη «ήθος». Έθιμο, χαρακτήρας και (από τα Λατιν.) morals είναι συνώνυμα]

αν καταφέρει να ανακουφίσει το φυσικό σώμα, οι ασθένειες του οποίου, εκτός από περιπτώσεις ατυχημάτων, είναι όλες κληρονομικές. Δεν είναι δυνατό με τη μελέτη του Αποκρυφισμού για ιδιοτελείς σκοπούς, για την ικανοποίηση προσωπικών φιλοδοξιών, αλαζονείας ή ματαιοδοξίας, να φτάσει κανείς ποτέ στον αληθινό σκοπό: δηλαδή, να βοηθήσει την πάσχουσα ανθρωπότητα. Ούτε μελετώντας ένα μόνο κλάδο της εσωτερικής φιλοσοφίας μπορεί ο άνθρωπος να γίνει Αποκρυφιστής, αλλά μόνο μελετώντας, αν όχι κατέχοντας, το σύνολο.¹

...Όταν η καρδιά είναι γεμάτη σκέψεις για μια μικρή ομάδα εαυτών, που είναι οι αγαπημένοι άνθρωποι του περιβάλλοντός μας, τί θα νιώσουμε στην ψυχή μας για την υπόλοιπη ανθρωπότητα;

Τί ποσοστό αγάπης και φροντίδας θα μείνει για να το προσφέρουμε στο «μεγάλο ορφανό»;

Και πώς η «ακόμα αδύναμη φωνή» θα ακουστεί σε μια ψυχή που την έχουν ολοκληρωτικά καταλάβει οι προνομιούχοι κάτοικοί της;

Τί χώρος έχει απομείνει για τις ανάγκες του συνόλου της Ανθρωπότητας για να αποτυπωθούν ή ακόμα και να δεχτούν άμεση ανταπόκριση;

Κι όμως, όποιος θα ήθελε να επωφεληθεί από τη σοφία του Παγκόσμιου Νου, πρέπει να την προσεγγίσει μέσα από το *σύνολο της Ανθρωπότητας* χωρίς να κάνει διακρίσεις φυλής, χρώματος, θρησκείας ή κοινωνικής θέσης. Μόνο ο *αλτρουισμός*², όχι ο *εγωισμός*, ακόμα κι ο νομιμότερος και ευγενέστερος, μπορεί να οδηγήσει τη μονάδα στη συγχώνευση του μικρού Εαυτού της με τους παγκόσμιους Εατούς. Σε αυτές τις *ανάγκες* και σε αυτό το έργο πρέπει ο αληθινός μαθητής του γνήσιου Αποκρυφισμού να αφιερωθεί, αν θέλει να καταστεί κοινωνός της Θεοσοφίας, της θείας Σοφίας και Γνώσης.³

Το να ξεχνά κανείς τον εαυτό του ανάμεσα στους πολλούς εαυτούς,

Ένας αληθινός Θεόσοφος οφείλει να «φέρεται δίκαια και να πορεύεται με ταπεινότητα».....ο ένας εαυτός πρέπει να ξεχάσει τον εαυτό του για χάρη των πολλών εαυτών....

Και όπως θα έλεγε ένας γνήσιος Φιλαλήθης

«Κάθε άνθρωπος οφείλει να αρχίζει την έρευνα του εαυτού του και να κάνει τον τίμιο ισολογισμό των υποκειμενικών του αποκτημάτων. Όσες κακίες και αν βρεί, όση φθορά και αν ανακαλύψει, η σωτηρία είναι πάντοτε δυνατή, φτάνει να το θέλει σοβαρά»
Πόσοι όμως το κάνουν; Όλοι είναι πρόθυμοι να εργαστούν για τη δική τους πρόοδο, για την προσωπική τους ανάπτυξη. Πολύ λίγοι το αναλαμβάνουν πρόθυμα για τους άλλους. Και συνεχίζει ο ίδιος συγγραφέας: «Αρκετό καιρό οι άνθρωποι παρασύρθηκαν από ψευδαπάτες. Ας γκρεμίσουν τώρα τα είδωλά τους, ας ελευθερωθούν από τις πλάνες και

¹ «Κλειδί της Θεοσοφίας», σ.24

² [Η αρχή της ζωής και της πράξης προς όφελος των άλλων. Ανιδιοτελής αφοσίωση προς το καλό των άλλων., Λ., Γαλλ.]

³ «Απαντα Μπλαβάτσκι» (Ο ΑΠΟΚΡΥΦΙΣΜΟΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΙΣ ΑΠΟΚΡΥΦΕΣ ΤΕΧΝΕΣ), ΙΧ, σ. 258.

ας εργαστούν για τον εαυτό τους, δηλαδή ας μην μας ξεγελάσει η λέξη, με αυτό εννοούμε ότι όποιος φροντίζει για τον εαυτό του και μόνο, καλύτερα να μην κάνει τίποτα. Ας δουλέψει καλύτερα για τους άλλους, για όλους. Σε κάθε άνθος αγάπης και ευσπλαχνίας που θα φυτεύει στον κήπο του συνανθρώπου του, κάποιο ζιζάνιο θα ξεριζώνεται από το δικό του. Με αυτό τον τρόπο ο κήπος των Θεών – η ανθρωπότητα – θα ανθίσει ολόκληρος σαν το ρόδο. Όλες οι ιερές γραφές, όλες οι θρησκείες διατυπώνουν με πολλή σαφήνεια αυτή την άποψη. Ο άνθρωπος όμως ξεγελάει τον εαυτό του με περίτεχνο τρόπο. Σφαλερές ερμηνείες στρέβλωσαν το αληθινό νόημα, τα θεία ρήματα υλοποιήθηκαν, ακρωτηριάστηκαν και έχασαν την πρώτη τους σημασία. Μια νέα αποκάλυψη δεν είναι αναγκαία. Κάθε άνθρωπος ας γίνει ο ίδιος μια αποκάλυψη για τον εαυτό του. Και όταν το αθάνατο πνεύμα του ανθρώπου πάρει στην κατοχή του το ναό του, όταν από εκεί διώξει τους εμπόρους και τοκογλύφους και απορρίψει κάθε ακαθαρσία, τότε η θεία ανθρωπιά του θα σώσει τον άνθρωπο. Τότε θα ενωθεί με τον εαυτό του και θα γνωρίσει τον «ιδρυτή του ναού».¹

¹ Κ.Θ. σελ. 67-68 Ελλ.εκδ (περί: αυτοβελτίωσης)

Από Ηθική άποψη, η Θεοσοφία είναι θεία αγάπη για την ανθρωπότητα μέσα από σκέψη και πράξη.

Η Θεοσοφία είναι πρωτίστως φιλανθρωπία.

Η Θεοσοφία διδάσκει τον ζωικό – άνθρωπο να είναι ανθρώπινος. Και όταν οι άνθρωποι μάθουν να σκέπτονται και να αισθάνονται έτσι όπως τα αληθινά ανθρώπινα όντα πρέπει να αισθάνονται και να σκέπτονται, θα συμπεριφέρονται ανθρωπιστικά και τότε οι πράξεις ευσπλαχνίας, δικαιοσύνης και γενναιοδωρίας θα γίνονται αυθόρμητα από όλους.¹

...γιατί η ουσία της Θεοσοφίας είναι ο τέλειος εναρμονισμός του θείου με το ανθρώπινο στον άνθρωπο, η προσαρμογή των θεϊκών ποιοτήτων και επιδιώξεών του και η επικράτησή τους πάνω στα γήινα ή ζωώδη πάθη του. Η καλοσύνη, η απουσία κάθε κακόβουλου συναισθήματος ή ιδιοτέλειας, η ευσπλαχνία, η καλή προαίρεση προς όλα τα όντα και η απόλυτη δικαιοσύνη προς τους άλλους όπως προς τον εαυτό του είναι τα κύρια γνωρίσματά της.²

Είναι άνευ όρων, ανεπιφύλακτη αγάπη μέσα από τη σκέψη και την πράξη προς τους συνανθρώπους μας και προς ό,τι ζει.

«Η Θεοσοφία διδάσκει την αυτό-καλλιέργεια και όχι τον έλεγχο», μας λένε. Η Θεοσοφία διδάσκει την *αμοιβαία καλλιέργεια* πριν από την *αυτό-καλλιέργεια*, *κατ' αρχήν*. Η ισχύς εν τη ενώσει. Με την συνύπαρξη σε μία ή περισσότερες ομάδες πολλών θεόσοφων που έχουν τον ίδιο τρόπο σκέψης και με τη στενή ένωσή τους με τον ίδιο μαγνητικό δεσμό αδελφικής ενότητας και συμπόνιας είναι που μπορούν να επιτευχθούν οι στόχοι της *αμοιβαίας* εξέλιξης και προόδου στη Θεοσοφική σκέψη. Η «αυτό-καλλιέργεια» είναι για τους απομονωμένους Χάθα – Γιόγκι, που δεν συμμετέχουν σε καμία Κοινωνία, που πρέπει να αποφεύγουν κάθε σχέση με τα ανθρώπινα όντα. Πρόκειται για μια *τριπλά διωλισμένη ΙΔΙΟΤΕΛΕΙΑ*. Γιατί η πραγματική ηθική βελτίωση – εκεί «όπου δύο ή τρεις συγκεντρώνονται» στο όνομα του ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ – εκεί αυτό το Πνεύμα της Θεοσοφίας *θα βρίσκεται ανάμεσά τους*.³

Μόνο η Εσωτερική Διδασκαλία μπορεί να ξαναφέρει την ελπίδα και να εμπνεύσει υπευθυνότητα στον δοκιμαζόμενο κόσμο...

Αν η Θεοσοφία υπερνικήσει, αν η φιλοσοφία της που αγκαλιάζει τα πάντα ριζώσει γερά στον νου και τις καρδιές των ανθρώπων, αν οι διδασκαλίες της Μετενσάρκωσης και του Κάρμα, με άλλα λόγια της Ελπίδας και της Υπευθυνότητας, κατοικήσουν στη ζωή των νέων γενεών, τότε, πράγματι, θα ξημερώσει η μέρα της χαράς και της ευφροσύνης για όλους όσοι τώρα υποφέρουν και είναι απόκληροι. Γιατί η πραγματική Θεοσοφία είναι ΑΛΤΡΟΥΙΣΜΟΣ, δεν χρειάζεται να το επαναλαμβάνουμε συχνά. Είναι αδελφική αγάπη, αμοιβαία βοήθεια, ακλόνητη αφοσίωση στην Αλήθεια. Εάν κάποτε οι άνθρωποι πράγματι κατανοήσουν ότι μόνο σε αυτά μπορεί να βρεθεί η αληθινή ευτυχία και ποτέ στα πλούτη, στα υλικά αγαθά ή σε οποιαδήποτε ιδιοτελή ικανοποίηση, τότε τα μαύρα σύννεφα θα διαλυθούν και μια νέα ανθρωπότητα θα γεννηθεί στη γη. Τότε, θα έρθει, στ' αλήθεια, ο ΧΡΥΣΟΥΣ ΑΙΩΝΑΣ.⁴

¹ «Άπαντα Μπλαβάτσκι» (ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ), ΙΧ, σ.247

² Από το ίδιο: (ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ), ΙΧ, σ. 245

³ Από το ίδιο: (ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟ ΤΟΥ «ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ»), VII, σ. 160-61.

⁴ «Άπαντα Μπλαβάτσκι», (Ο ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΣ ΚΙ Ο ΕΠΟΜΕΝΟΣ) XI, σ. 202

Διαμεσολαβώντας ανάμεσα στον εγωτισμό και στον αλτρουισμό.

«Μόνο η εσωτερική φιλοσοφία, ο πνευματικός και ψυχικός συγκερασμός του ανθρώπου με τη Φύση, αποκαλύπτοντας θεμελιώδεις αλήθειες, μπορεί να φέρει την πολυπόθητη ενδιάμεση κατάσταση ανάμεσα στα δύο άκρα του ανθρώπινου Εγωτισμού¹ και του θείου Αλτρουισμού και τελικά να οδηγήσει στην ανακούφιση της ανθρώπινης δυστυχίας»...²

Ακόμα και ο μέγας Νόμος της Αρμονίας εξαρτάται από τον αλτρουισμό!

Το Κάρμα είναι μία λέξη με πολλές έννοιες και έχει έναν ιδιαίτερο όρο για κάθε μία σχεδόν από τις πτυχές του. Ως συνώνυμο της λέξης αμαρτία, δηλώνει την τέλεση κάποιας πράξης για την επίτευξη ενός σκοπού *εγκόσμιας*, επομένως, *ιδιοτελούς* επιθυμίας που δεν μπορεί παρά να είναι επιβλαβής σε κάποιον άλλον. Καρμική είναι η πράξη, η Αιτία : και το Κάρμα πάλι είναι «ο νόμος της ηθικής αιτιότητας», το *αποτέλεσμα*, μιας πράξης που η αφετηρία της είναι ο εγωισμός, ενώ ο μέγας νόμος της αρμονίας βασίζεται στον αλτρουισμό.³

Ο στόχος της γνήσιας Θεοσοφίας και η ευγενής αποστολή της

...είναι η επεξεργασία σαφών κατηγορηματικών συλλήψεων ηθικών ιδεών και καθηκόντων, που να ικανοποιούν πληρέστερα τα δίκαια και αλτρουιστικά αισθήματα των ανθρώπων. Και δεύτερον, η διαμόρφωση αυτών των συλλήψεων έτσι ώστε να προσαρμοστούν σε τέτοιες μορφές καθημερινής ζωής που θα προσφέρουν ένα πεδίο όπου θα μπορούν να εφαρμόζονται με τη μέγιστη δικαιοσύνη.⁴

Είναι η εγκαθίδρυση μιας κοινότητας πνευματικών στοχαστών,

Την ημέρα που η Θεοσοφία θα έχει επιτελέσει την ιερότερη και σπουδαιότερη αποστολή της – δηλαδή, να ενώσει σταθερά ένα σώμα ανθρώπων από όλα τα έθνη με αδελφική αγάπη, ανθρώπους που θα είναι προσηλωμένοι σε γνήσια αλτρουιστικό έργο, χωρίς ιδιοτελή κίνητρα – μόνο τότε θα καταστεί η Θεοσοφία ανώτερη από την όποια κατ' όνομα αδελφότητα ανθρώπων. Τότε, αληθινά, θα έχει συντελεστεί το απόλυτο θαύμα, την πραγμάτωση του οποίου μάταια προσδοκά η Ανθρωπότητα τους τελευταίους 18⁵ αιώνες και που καμιά ομάδα ανθρώπων δεν έχει μέχρι στιγμής κατορθώσει να πετύχει.⁶

Οι οποίοι μελετώντας τις αρχές της και εμπλουτίζοντας την καθημερινή ζωή με τις ηθικές αρχές της,

Η Θεοσοφία δεν πρέπει απλώς να αντιπροσωπεύει ένα σύνολο ηθικών αληθειών, ένα κορμό μεταφυσικών κωδίκων Ηθικής συνοψισμένων σε θεωρητικά κείμενα. Η Θεοσοφία πρέπει να καταστεί πρακτική και γι' αυτό πρέπει να απαλλαγεί από

¹ [αυτό-εξύψωση – Ελλην.]

² Βλ. «Απαντα Μπλαβάτσκι», (ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟ ΤΟΥ «ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ») VII, σ.148, υποσημ. και εξής (απόσπασμα από Επιστολή Δασκάλου της Σοφίας)

³ Βλ. «Μυστική Δοξασία», II, σ. 303, υποσημ

⁴ «Απαντα Μπλαβάτσκι», (ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟ «ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ») VII, σ. 175 [απόσπασμα από «Μερικά Λόγια πάνω στην Καθημερινή Ζωή» από ένα Δάσκαλο της Σοφίας]

⁵ [Εφόσον το αρχικό κείμενο γράφτηκε **1C19**, μπορεί σήμερα με ασφάλεια να στρογγυλοποιηθεί ο αριθμός αυτός στο20]

⁶ «Απαντα Μπλαβάτσκι» (ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ), IX, σ.243 σ.243

περιττολογίες.... Πρέπει να βρει αντικειμενική έκφραση σε έναν κώδικα ζωής που να περιλαμβάνει τα πάντα και ο οποίος να είναι απόλυτα διαποτισμένος με το πνεύμα της – το πνεύμα της αμοιβαίας ανοχής, ευσπλαχνίας και αγάπης.¹

Μπορούν να δημιουργήσουν μια ειρηνική επανευθυγράμμιση της κυρίαρχης σκέψης,

...εφαρμόζοντας και πάλι την κοινωνική και θρησκευτική αναμόρφωση που επετεύχθη ήδη κάποτε στην ιστορία με τον Γκαουτάμα Βούδα, μια ειρηνική μεταρρύθμιση, χωρίς να χυθεί ούτε μια σταγόνα αίματος, η οποία θα επιτρέπει στον καθένα να παραμένει στην πίστη των πατέρων του, εάν αυτό επιλέγει. Για να γίνει αυτό, το μόνο που θα έπρεπε να κάνει κανείς, θα ήταν να απορρίψει τα παράσιτα της ανθρώπινης χάλκευσης που επί του παρόντος πνίγουν όλες τις θρησκείες και τις θρησκευτικές λατρείες του κόσμου.

Να δεχτεί μόνο την ουσία που είναι η ίδια σε όλες, δηλαδή, το πνεύμα που δίνει ζωή στον άνθρωπο εντός του οποίου κατοικεί και τον καθιστά αθάνατο.

Να βρει το ιδανικό του κάθε άνθρωπος που έχει κλίση προς το καλό - ένα αστέρι που να τον καθοδηγεί.

Να το ακολουθήσει χωρίς να παρεκκλίνει ποτέ από το δρόμο του και είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα φτάσει στον «φάρο» της ζωής – στην ΑΛΗΘΕΙΑ. Δεν έχει σημασία αν αναζητώντας τον θα τον βρει σε μια κούνια ή σε ένα πηγάδι.²

Ως επείγον ζήτημα.

[γιατί εάν η Θεοσοφία] δεν ριζώνει βαθιά στον νου και την καρδιά των ανθρώπων τότε θα ξεσπάσει καταγίδα και ο αλαζονικός Δυτικός πολιτισμός μας μαζί με το διαφωτισμό του θα βυθιστούν σε τέτοια θάλασσα φρίκης που το ανάλογό της δεν έχει ποτέ μέχρι τώρα καταγραφεί στην Ιστορία.³

Προειδοποιήσεις προς τους οπαδούς

Όσοι δεν εισέρχονται στην εσώτερη ζωή με πνεύμα αδελφότητας,

Η Θεοσοφία είναι ουσιαστικά μη χωριστική και το να εργάζεται κανείς γι' αυτήν διαμορφώνει την είσοδο στην Εσώτερη Ζωή. Κανείς, όμως, δεν μπορεί να εισέλθει σε αυτήν εκτός από εκείνον τον άνθρωπο που διακατέχεται από το ύψιστο και γνησιότερο πνεύμα Αδελφότητας και οποιαδήποτε άλλη απόπειρα εισόδου θα είναι είτε άκαρπη είτε ο άνθρωπος θα μείνει άπραγος στο κατώφλι.⁴

Όσοι προσπαθούν να υποβιβάσουν μια ευγενή φιλοσοφία σε άντρο ανηθικότητας ,

Είναι αξιοσημείωτο ότι ούτε ο Ζωροάστρης, ο Βούδας, ο Ορφέας, ο Πυθαγόρας, ο Κομφούκιος, ο Σωκράτης ούτε ο Αμμώνιος Σακκάς άφησαν γραπτά κείμενα. Ο λόγος είναι προφανής. Η Θεοσοφία είναι ένα δίστομο όπλο, ακατάλληλο για τους αδαείς ή τους ιδιοτελείς. Όπως κάθε αρχαία φιλοσοφία, η Θεοσοφία έχει σύγχρονους οπαδούς.

¹ Από το ίδιο (ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟ «ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ») VII, σσ. 169-70 (απόσπασμα από Επιστολή Δασκάλου της Σοφίας)

² Από το ίδιο: (Ο ΦΑΡΟΣ ΤΟΥ ΑΓΝΩΣΤΟΥ –III), XI, σ.262

³ «Απαντα Μπλαβάτσκι», (Ο ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΣ ΚΙ Ο ΕΠΟΜΕΝΟΣ), XI, σ. 202

⁴ «Απαντα Μπλαβάτσκι», (ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ Ε. Π. ΜΠΛΑΒΑΤΣΚΥ), XI, σ.166

Όμως, μέχρι σχετικά πρόσφατα, οι οπαδοί της ήταν λίγοι αριθμητικά και άνθρωποι διαφόρων ομάδων και απόψεων.¹

... αλίμονο σε όσους προσπαθούν να μετατρέψουν μια ευγενή φιλοσοφία σε άντρο ανηθικότητας, απληστίας για να αποκομίσουν προσωπική εξουσία και πλουτισμό υπό τον μανδύα της Θεοσοφίας. Το Κάρμα έρχεται σε αυτούς που ελάχιστα το περιμένουν.²

Όσοι αγνοούν τους κινδύνους των ψυχικών δυνάμεων,

Τα Σίντις³ (ή οι δυνάμεις των Αρχάτ) είναι μόνο γι' αυτούς που είναι ικανοί να «πρωτοστατούν στη ζωή», να ανταποκρίνονται προς τις τρομερές θυσίες που απαιτούνται για μια τέτοια εκπαίδευση και να συμμορφώνονται προς αυτές κατά γράμμα. Ας το μάθουν πάραυτα κι ας θυμούνται πάντα ότι ο αληθινός Αποκρυφισμός ή η Θεοσοφία είναι η «Μεγάλη Απάρνηση του ΕΑΥΤΟΥ» χωρίς όρους και ολοκληρωτικά, μέσα από τη σκέψη και την πράξη. Είναι ΑΛΤΡΟΥΙΣΜΟΣ και αποβάλλει από τις τάξεις όσων ζουν μαζί εκείνον που την εφαρμόζει υπολογιστικά. «Δεν ζει για τον εαυτό του, αλλά ζει για τον κόσμο», μόλις αφοσιωθεί σε αυτό το έργο. Πολλά συγχωρούνται κατά τα πρώτα χρόνια της δοκιμαστικής περιόδου. Μόλις, όμως, γίνει «δεκτός» η δική του προσωπικότητα πρέπει να εξαφανιστεί και πρέπει να γίνει μια απλή ενεργητική δύναμη της Φύσης.⁴

Και ιδιαίτερα όσοι αφιερώθηκαν στο να ζήσουν για τον Κόσμο,

Υπάρχουν δύο πόλοι γι' αυτόν, κατόπιν τούτου, δύο μονοπάτια χωρίς ενδιάμεσο τόπο ανάπαυσης. Πρέπει είτε να ανέλθει με κόπο, σκαλί – σκαλί, συχνά μέσα από πολυάριθμες ενσαρκώσεις και δίχως κανένα Ντεβαχανικό διάλειμμα, τη χρυσή κλίμακα που οδηγεί στην κατάσταση του Μαχάτμα (την κατάσταση του να είναι Αρχατ ή Μποτισάτβα) ή – θα αφεθεί να κατακυλήσει στην κλίμακα με το πρώτο λανθασμένο βήμα για να καταλήξει στην κατάσταση Ντούγκα.⁵

Προσέξτε!

Μόνο η αγνότητα των πράξεων και των σκέψεων μπορεί να μας εξυψώσει στο θείο αντίστοιχό μας.

Εκτός από αυτή την ψυχολογία (ή κατάσταση ψυχής), η Θεοσοφία καλλιέργησε κάθε κλάδο των επιστημών και των τεχνών. Ήταν απόλυτα εξοικειωμένη με αυτό που κοινώς ονομάζεται, σήμερα, μεσμερισμός. Η πρακτική θεουργία ή «τελετουργική μαγεία» στην οποία τόσο συχνά κατέφευγαν στους εξορκισμούς τους οι Ρωμαιο-καθολικοί κληρικοί – απορρίφθηκε από τους Θεόσοφους. Μόνο ο Ιάμβλιχος, υπερβαίνοντας τους άλλους Εκλεκτικούς, πρόσθεσε στη Θεοσοφία τη διδασκαλία της Θεουργίας. Όταν δεν γνωρίζει το αληθινό νόημα των εσωτερικών θείων συμβόλων της φύσης, ο άνθρωπος έχει την τάση να μην υπολογίζει σωστά τις δυνάμεις της ψυχής του και, αντί να

¹ Από το ίδιο (ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΘΕΟΣΟΦΙΑ;), ΙΙ, σ.96.

² Από το ίδιο (ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ Ε. Π. ΜΠΛΑΒΑΤΣΚΙ), ΧΙ, σ.165

³ [Βλ. iddhi (s) στο : Ε. Π. ΜΠΛΑΒΑΤΣΚΥ: «Η Φωνή της Σιγής» (1889), απόσπασμα Ι, (στ.1, σ.1)& Λεξιλόγιο

⁴ «Άπαντα Μπλαβάτσκι» (ΑΠΟΚΡΥΦΙΣΜΟΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΙΣ ΑΠΟΚΡΥΦΕΣ ΤΕΧΝΕΣ), ΙΧ, σ.254

⁵ «Άπαντα Μπλαβάτσκι», (ΑΠΟΚΡΥΦΙΣΜΟΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΙΣ ΑΠΟΚΡΥΦΕΣ ΤΕΧΝΕΣ), ΙΧ, σ. 254.

επικοινωνεί πνευματικά και νοητικά με τα ανώτερα, ουράνια όντα, τα καλά πνεύματα (τους θεούς των θεουργών της Πλατωνικής Σχολής) ασυνείδητα θα προκαλεί τις κακές σκοτεινές δυνάμεις που караδοκούν στην ανθρωπότητα – τα άσβεστα, ζοφερά δημιουργήματα των ανθρώπινων αμαρτημάτων και ελαττωμάτων – κι έτσι θα εκπέσει από τη *θεουργία* (λευκή μαγεία) στη *γοητεία* (ή μαύρη μαγεία). Ωστόσο, ούτε η λευκή ούτε η μαύρη μαγεία είναι αυτό που καταλαβαίνει με αυτούς τους όρους η λαϊκή δεισιδαιμονία. Η δυνατότητα «επίκλησης πνευμάτων» σύμφωνα με την κλείδα του Σολομώντα είναι το αποκορύφωμα της δεισιδαιμονίας και της άγνοιας. Μόνο η αγνότητα της πράξης και της σκέψης μπορούν να μας εξυψώσουν σε μια συνομιλία «με τους θεούς» και να πετύχουν για χάρη μας τον επιθυμητό σκοπό. Η αλχημεία, που τόσο πολλοί πίστευαν ότι ήταν πνευματική φιλοσοφία αλλά και φυσική επιστήμη, ανήκε στις διδασκαλίες της Θεοσοφικής σχολής.¹

¹ Από το ίδιο (ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ;), ΙΙ, σ.96

ΟΥΨΕΙΣ, ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ, ΣΥΝΩΝΥΜΑ κατά την Ε. Π. ΜΠΛΑΒΑΤΣΚΥ

ΘΕΟΣΟΦΙΑ

Αρχαϊκή Σοφία Θρησκεία

Θεία Σοφία – Δύναμη – Γνώση. Θρησκεία και Επιστήμη που περικλείει τα πάντα.
Αλήθεια και Αμεροληψία, όχι Αυθεντία! Αποκάλυψε την προέλευση των πίστεων.
Θρησκεία της Λογικής. Εσωτερική Θρησκεία – Γνώση.

Θεία Επιστήμη

Σύνολο υποκειμενικών και αντικειμενικών δεδομένων. Εσωτερική (Εσώτερη)
Επιστήμη και Γνώση. Πρόγονος της Επιστήμης. Πνευματική Γνώση. Παγκόσμιος
Καταλύτης. Επιστήμη της Αλήθειας. Σοφία της Αλήθειας.

Σοφία της Αγάπης

Αστείρευτη, αιώνια πηγή. Πεμπτούσια της Ύψιστης Φιλοσοφίας. Περιλαμβάνει φυσική
και μεταφυσική. Απορροή αληθινού θρησκευτικού συναισθήματος. Πλατωνισμός και
Νεοπλατωνισμός. Εκλεκτική Φιλοσοφία. Φιλαλήθεια.

Αιώνια Σοφία

Γνήσιος αναμορφωτής και λυτρωτής της εποχής μας. Αναγέννηση του Αρχαίου
Πνευματισμού.

Κοινός Γονέας όλων των πίστεων.

Θείες διδασκαλίες όλων των εποχών.

Πιστή ηχώ της αρχαιότητας.

Αέναη Φιλοσοφία.

Παγκόσμια πανάκεια

Εσώτερη Σοφία

Εσωτερικός Βουδισμός, όχι Βουδισμός.

Άτμα – Μπράχμα – Τζνάνα – Βίντνα.

Γκούπτα – Βίντνα (Αποκρυφισμός)

Είσοδος στην εσώτερη ζωή

Γνήσιος Πνευματισμός

Τζιάν

Μπούντι

Ανώτεροι Κώδικες Ηθικής

Άριες, Χαλδαϊκές, Θιβητιανές Διδασκαλίες

Αρχαίες Ηθικές Λατρείες

Μυστική (Απόκρυφη) Διδασκαλία

Εσωτερική (Εσώτερη) Διδασκαλία

Ηθική Διδασκαλία της Καρδιάς

Σφραγίδα της Καρδιάς

Νόμος του Καλού